

EL QUINZE

de **Público**

Choque
institucional
entre Lesmes
y el Gobierno

P24

Els límits de la lleï de memòria democràtica

Experts i associacions posen
en dubte que es compleixin les
promeses de l'avantprojecte **P18**

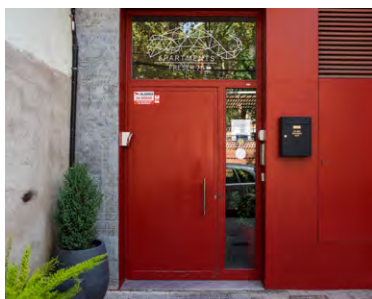
ACN

Tres anys de l'1-O: esperant nous octubres

Els actors del sobiranisme
valoren el capital polític que
va suposar el referèndum **P10**

Pisos turístics que buscan sobrevivir

Cerca del 60% intentan seducir
a los inquilinos estables en una
Barcelona casi sin visitantes **P10**

MIGUEL VELASCO ALMENDRAL

¿Las escuelas están listas para formar online?

Activistas apuestan por el
código abierto en los centros
en detrimento de Google **P14**

“Podem crear les condicions per a un altre 1-O tants cops com faci falta”

Entrevista a Marcel Mauri

Vicepresident primer i portaveu d'Òmnium Cultural

PÀGINA 6

Legislatura inhabilitada

El mandato corto, interino y marcado
por la represión de Quim Torra:
del 155 a la crisis del coronavirus

La medida aboca a un Govern
en funciones hasta las elecciones,
posiblemente el 7 de febrero **PÁGINAS 2 A 4**

TRIBUNA

*Lo que de verdad
inhabilita a la República*

Sergi Sol

Periodista

*La represión judicial,
el diálogo de sordos con
Madrid y una pandemia*

Ferran Espada

MIGUEL VELASCO ALMENDRAL

El mandato corto, interino y sin buscar protagonismo de Quim Torra

El 131º president de la Generalitat llegó con el 155 y se va con una pandemia. Esto ha dejado poco margen para gobernar, sumado a la represión y a la voluntad de no hacerle sombra a Puigdemont

Emma Pons Valls
BARCELONA

El 131º president de la Generalitat, Quim Torra, ha liderado el Govern de forma breve –no ha llegado a dos años y medio– y en momentos difíciles: asumió el cargo en mayo de 2018, aún con la Generalitat intervenida bajo el artículo 155 de la Constitución, y ha sido inhabilitado esta semana en medio de una pandemia. Esto ha dejado poco margen para desplegar la acción de gobierno, también afectada por la severa represión sufrida por el independentismo desde el referéndum del 1 de octubre y la voluntad de Torra de ser un president sin demasiado protagonismo; el “vicario”, en sus propias palabras, del “*president legítim*”, Carles Puigdemont.

Más interino que activista

Torra ha sido definido a menudo como un president activista por su retórica y gestos en un momento complejo para el independentismo. Los politólogos Sonia Andolz y Lluís Orriols, sin embargo, recelan de este término. “Cuando es institucional, en principio no es activismo”, señala Andolz, profesora en la Universidad de Barcelona y Esade. Su prioridad, aun así, no ha sido gobernar: “Torra no quería ser president y no ha buscado caracterizarse por haber hecho una gestión, con un proyecto propio y unas políticas concretas. Ha buscado sobrevivir y mantenerse fiel a la figura y al proyecto de Puigdemont”, añade.

Quim Torra asumió el cargo en mayo de 2018 bajo el artículo 155 y lo ha dejado esta semana tras ser inhabilitado.

El President Torra en varios momentos de su mandato, en la Generalitat y el Parlament.

Andolz: “Torra no quería ser president y no ha buscado caracterizarse por su gestión”

Uno de los hitos ha sido la aprobación de los primeros presupuestos desde el año 2017

Lluís Orriols, profesor y vicedecano en la Universidad Carlos III de Madrid, comparte esta visión: “Ha sido un president con vocación de interinidad”. “Torra no ha querido hacer sombra al president considerado legítimo, y ha llevado a cabo sus acciones con poca preocupación por su futuro político más allá de este periodo”, añade. Esto afecta, de manera directa, a la

tarea que ha llevado a cabo al frente del Ejecutivo. Aunque, ya de por sí, la tarea gubernamental es a veces poco visible para la ciudadanía, Andolz apunta que “Torra ha querido caracterizarse más por su discurso político consistente, de retórica, que no por sus políticas de gestiones: más *política* que *políticas*”. La politóloga cree que marcar una estrategia o visión a medio o largo plazo, la labor a rasgos generales de los presidentes, “no era el objetivo de Torra ni lo que esperaban las personas que lo pusieron en ese lugar”. “Estaba claro que tenía que ser un President transitorio”, agrega, y esto ha marcado su agenda política.

Aprobación de los presupuestos

Sí ha habido, pese a esta voluntad de pasar desapercibido, un hito importante durante la legislatura: la aprobación de los presupuestos. En abril, en plena pandemia, y los primeros desde 2017. Nacieron con los votos de JxCat y ERC y la abstención de los comunes. Este gesto, para el politólogo

Lluís Orriols, marca “una señal en una dirección determinada”. Y también deja entrever “un JxCat que no es un PDeCat”, aunque aún no acaba de definir su posición en el eje clásico de izquierda-derecha. “Aún es un terreno por definir”, apunta.

Las cuentas aumentaban el gasto público, bajo la promesa de recuperar los niveles previos a la crisis de 2008, e introducían cambios fiscales para avanzar hacia una mayor progresividad en los impuestos. Ampliaban los recursos para salud y educación, con la contratación de más profesionales y la mejora de los servicios. Pero la pandemia del coronavirus llegó y truncó todo este despliegue.

“Se han materializado menos de lo que se necesitaría”, lamenta Montse Ros, portavoz y secretaria de Comunicación Integral y Finanzas de CCOO de Catalunya. Y no todo por la covid: “Hay campos a llenar, algunos ya acordados”. Ros apunta a la Renta Garantizada de Ciudadanía, que no se ha desplegado como debería; las caren-

La regulación del precio de los alquileres

Un hito importante ha sido la aprobación de la ley que regula el precio de los alquileres. Aunque el partido de Torra presentó enmiendas al texto impulsado por el Sindicat de Llogateres que la dejaban “inefectiva”, siempre fue partidario de aprobarla. Según la portavoz del Sindicat Marta Ill, “su apoyo fue importante para demostrar que era una cuestión de necesidad urgente”. Celebra que el Govern reconozca a los movimientos por la vivienda como actor importante en la redacción de políticas, pero pide más “actitud proactiva” para implementarlas. Añade que la ley obliga a los grandes tenedores a ofrecer alquiler social antes de desahuciar: “Las leyes están bien y hay margen para que el Govern las implemente. Es cuestión de prioridades”.

cias en los Centros de Atención Primaria y la falta de implementación del Pacto Nacional por la Industria. “Hay una falta de liderazgo económico del Govern; no se puede avanzar hacia una economía más sostenible, un futuro tecnológico, sin que se pongan algunos medios en juego”. Ros critica la lentitud a la hora de implementar y ejecutar acuerdos ya alcanzados.

En otra línea, el presidente de la Cambra de Barcelona, Joan Canadell, señala que “ha habido poco tiempo y poca estabilidad” para desplegar la acción económica del Govern. Pese a esto, valora la labor de la consellera de Empresa i Coneixement Àngels Chacón –destituída del cargo después de la escisión entre Junts y el PDeCAT–: “Catalunya ha seguido teniendo indicadores económicos de primer nivel” durante el mandato, destaca. Sobre todo, señala éxitos en las inversiones extranjeras en el territorio y la llegada de dos ferias importantes. Aun así, también la covid obligó a paralizar este despliegue.

La crisis del coronavirus

La pandemia obligó a cambiar las prioridades. Aunque en enero Torra anunció que la legislatura ya no tenía más recorrido y había llegado “a su fin” por el “deterioro de la confianza mutua” entre los socios del Govern, la llegada del coronavirus puso en pausa el anuncio de elecciones que tenía que llegar una vez aprobados los presupuestos. “Con la crisis sanitaria, Torra tuvo que tomar una posición de liderazgo que no habíamos visto hasta entonces”, evidencia Orriols.

La gestión de la crisis es aplaudida por el Col·legi de Metges de Barcelona, y su presidente, Jaume Padrós, reconoce la “determinación” de Torra en algunas decisiones, como por ejemplo el confinamiento de la Conca d’Odena, antes del estado de alarma, o del Segrià, durante el verano. “Son decisiones que muestran hasta qué punto se ha implicado”, señala. Para Padrós, aunque se hayan cometido errores –igual que en el resto de países–, Torra ha actuado en todo momento “con total responsabilidad”, atendiendo también a las propuestas de los profesionales.

La gestión de la crisis no ha estado exenta de movimientos políticos. Para Orriols, el estado de alarma y la recentralización de competencias evidenciaron las “debilidades sistémicas” del modelo descentralizado español. “La confrontación entre autonomías y Gobierno [estatal] responde en parte al déficit en el diseño territorial”, señala. Sin embargo, también ha habido cierto uso político de ello, algo considerado “nada anómalo” por el politólogo. “La confrontación entre Catalunya y el Estado ha sido civilizada”, destaca Orriols, a diferencia de otras, como el caso de la Comunidad de Madrid. “El Govern ha querido marcar perfil propio y destacar

CCOO lamenta el poco liderazgo y la falta de implementación de los acuerdos alcanzados

Orriols: “Con la pandemia, Torra tomó una posición de liderazgo que no habíamos visto”

El Col·legi de Metges destaca su “total responsabilidad” en la gestión de la pandemia

las preferencias políticas marcadamente diferentes del resto del Estado, para mostrar que querían hacer políticas diferentes y no se les dejaba”, añade.

El diálogo con el Estado

“Ninguna sentencia tendría que tocar de muerte al diálogo”, afirma rotunda la politóloga Sonia Andolz, especializada en la gestión y resolución de conflictos. La inhabilitación del president debería, en todo caso, “poner al Estado en una situación aún más complicada” y empujarle en el camino de “aceptar que la judicialización es un hecho y sus consecuencias son graves”.

Andolz, que ha sido observadora electoral a nivel internacional, es clara: poner carteles políticos durante una campaña es una “línea roja”. Pero la Junta Electoral Central (JEC) se ha demostrado “muy sesgada” en la condena “desproporcionada” de la acción de Torra, que según la politóloga debería haber acabado en una sanción administrativa. “Yo creo que, como demócratas españoles, el Gobierno progresista debería aceptar que hay estructuras del Estado que funcionan solas, desde la visión más conservadora y retrógrada posible”. ¿Había voluntad real de avanzar en la mesa de diálogo, truncada por la llegada de la pandemia? “Eso quiero creer, pero se tiene que demostrar con hechos”, afirma Andolz.

El president de la Cambra de Comerç no opina lo mismo; duda de que hubiera voluntad. “El Estado prioriza el nacionalismo constante por encima de la estabilidad económica, clave para el bienestar de la población y las empresas”. Canadell señala que el escenario que se abre ahora, con un largo período de Govern en funciones, merma “la estabilidad necesaria para afrontar la crisis”, y apunta directamente al Estado: “Si alguien tenía intenciones de dialogar, el Estado ha utilizado el brazo judicial para cargárselo”.

Focus **Comicis**

La inhabilitació activa el compte enrere electoral

Molt probablement, Catalunya celebrarà eleccions al Parlament el 7 de febrer vinent. Mentrestant, el Govern de la Generalitat estarà en funcions i amb les competències limitades

Marc Font
BARCELONA

Passaven pocs minuts de les 13 hores de dilluns quan el Tribunal Suprem va comunicar el que tothom esperava: que tombava el recurs del president de la Generalitat, Quim Torra, i, per tant, confirmava la condemna a un any i mig d'inhabilitació per desobediència que al desembre li havia imposat el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya (TSJC). Aquest mateix organisme, l'encarregat de jutjar-lo per mantenir penjada durant unes hores al balcó del palau de la Generalitat una pancarta en suport als presos polítics en període electoral, va confirmar l'execució de la sentència poques hores més tard, en una decisió fulgurant. Ras i curt, a primera hora de la tarda Torra ja s'havia convertit en expresident, un fet que, entre altres qüestions, aboca Catalunya a tenir un Govern en funcions durant mesos i a la celebració d'unes noves eleccions, probablement el diumenge 7 de febrer del 2021.

Tot i que la defensa ha presentat un recurs d'empara al Tribunal Constitucional demanant la suspensió de la sentència com a mesura cautelaríssima, la realitat és que no n'atura l'execució, de manera que Torra s'ha convertit en el primer president de la Generalitat en actiu inhabilitat. El seu cessament ha provocat que, automàticament, el fins ara número dos de l'Executiu català, Pere Aragonès, passi a ser "president en substitució", si bé amb unes competències limitades, tant pel que estableix la llei, com pel pacte subscrit dilluns mateix entre la seva formació, ERC, i Junts per Catalunya. Un acord que es pot definir bàsicament com de "no-agressió" entre els dos socis, després de mesos de discrepàncies cada vegada menys soterrades.

El Govern en funcions, que presumiblement s'allargarà durant mig any –quatre mesos fins a la celebració dels comicis i un parell més fins a la presa de possessió de l'Executiu que sorgeixi de les urnes–, no pot presentar projectes de llei al Parlament, ni aprovar el projecte de llei de pressupostos de la Generalitat, però sí que pot dictar decrets llei. Aquesta darrera opció li ha de permetre, per exemple, abordar la pandèmia de coronavirus en els pròxims. En canvi, sí que s'ha de sotmetre a l'escrutini dels grups parlamentaris. Pel que fa al president en substitució, la llei 13/2008, del President de la Generalitat i del Govern (LPG), estableix que no podrà sotmetre's a una qüestió de confiança al Parlament, nomenar o cessar consellers i, sobretot, convocar eleccions.

Atribucions limitades

Un cop confirmada la decisió del Suprem, JxCat i ERC han acordat que Aragonès tindrà "funcions limitades", una qüestió que també es materialitzarà amb mesures simbòliques. Així, el despatx que ocupava Torra quedarà vacant, com també la cadira del president a la sala del Govern. Tampoc s'utilitzaran els recursos institucionals reservats al president i no s'acudirà a les conferències de presidents autonòmics si no hi ha previsió d'acords o negociacions reals. I, paral·lelament, la consellera de la Presidència, Meritxell Budó, guanyarà atribucions. Finalment, els dos grups han acordat crear un grup de coordinació en què, com a mínim, participaran Aragonès i Budó, els presidents dels respectius grups parlamentaris –Sergi Sabrià (ERC) i Albert Batet (JxCat)– i un representant de cada partit –previsiblement Elsa Artadi (JxCat) i Marta Vilalta (ERC).

Tot i que el BOE finalment no va publicar la destitució de Torra, el president del Parlament, Roger Torrent, disposa d'un termini de 10 dies hàbils –sense comptar caps de setmana i festius– a partir de dimecres –data del consell executiu en què es va formalitzar el nomenament d'Aragonès– per fer consultes als grups parlamentaris i esbrinar si hi ha algun candidat a la investidura. Tenint en compte ni JxCat ni ERC en presentaran cap, és inviable que aparegui un candidat que pugui rebre els suports necessaris per convertir-se en president. A partir d'aquí, segons han constatat dos informes del Gabinet Jurídic del Govern i dels lletrats del Parlament, si Torrent arriba a la conclusió que no hi ha cap diputat amb opcions de ser escollit, no caldria la celebració d'un ple fallit d'investidura per activar el rellotge electoral, sinó que n'hi hauria prou amb un "acte equivalent", que podria ser una "resolució raonada" i publicada al Butlletí Oficial del Parlament.

El calendari electoral

Fet aquest tràmit –o un ple a la cambra– aleshores sí que comença a comptar el termini de dos mesos per investir algun president. Un cop s'esgota, automàticament es dissol el Parlament i es convoquen eleccions a la cambra al cap de 54 dies. Tot plegat situa el calendari a la primera setmana de febrer i, segons han confirmat diversos dirigents republicans, el diumenge dia 7 apareix com a dia més probable perquè els catalans vagin a les urnes. Sempre que la situació epidemiològica de la covid-19 ho permeti. Mentrestant ens aboquem a una campanya electoral de quatre mesos durant els quals molt probablement el pacte de no-agressió entre JxCat i ERC quedarà en paper mullat.

Torra s'ha convertit en el primer president de la Generalitat inhabilitat estant en el càrrec

JxCat i ERC creen un grup de coordinació mentre duri el Govern en funcions

El termini per a la dissolució del Parlament pot començar sense que hi hagi investidura fallida

Pere Aragonès amb Quim Torra i Meritxell Budó aquest dilluns.

Revista de premsa

Procés 'El món ens mira'... y no se emociona

Àngel Ferrero

Los medios internacionales recogen la inhabilitación de Torra, pero el interés por la cuestión catalana mengua. El 'Frankfurter Allgemeine Zeitung' habla de "guerra fratricida" en el independentismo

Sigue mirando el mundo a Catalunya como lo hacía en 2017? Cada vez que se produce una noticia de alto impacto político en Barcelona, los responsables de los principales medios de comunicación —que por costumbre ven las secciones de política internacional más o menos como los comensales contemplan las blandas patatas fritas que acompañan a un plato combinado— encargan a alguien que haga un repaso de lo que dicen las principales cabeceras internacionales, encargo al que el redactor de turno se aplica generalmente con el mismo entusiasmo con el que uno pasa la aspiradora un domingo.

En la revista de prensa que *El Nacional* hizo el pasado lunes —“Eco internacional del intento de rehabilitar a Torra: vuelve el conflicto”—, se incluía por ejemplo un diario malasio, *The Sun*, y otro de los Emiratos Árabes, *Gulf Today*, como muestra de la repercusión de la decisión del Tribunal Supremo. Honestamente, ya va siendo hora de poner fin a estos espejismos de ciertos digitales catalanes y ver las cosas como son, por poco agradables que sean. Por empezar por lo obvio, tanto *The Sun* como *Gulf Today* reproducían exactamente la misma nota de prensa de la Agencia France Press (AFP). Su publicación puede que ni

siquiera se deba a un interés real de los editores, sino a una respuesta automatizada —quizá el lector no lo sepa, pero algunos medios digitales cuentan con ese tipo de *software*— o a la intención de inflar el volumen de publicación para atraer visitas y, con ellas, poder aumentar el precio de los espacios publicitarios a los anunciantes.

Cierto: la noticia de la inhabilitación de Torra tenía que *competir* ese día con la evolución de la curva de contagios de la covid-19 en Madrid —y en otras capitales europeas—, los enfrentamientos en Nagorno Karabaj y el *scoop* de *The New York Times* sobre la declaración de impuestos de Donald Trump. Con todo y con eso, se hace difícil negar que el interés internacional por la cuestión catalana ha decaído y que los medios extranjeros despacharon la inhabilitación de Torra, por la extensión y el espacio dedicado por la mayoría de ellos, con cierta frialdad profesional.

Tanto la nota de la agencia Reuters como el artículo de la BBC recogían las reacciones de Jordi Turull y Carles Puigdemont en Twitter tras una breve descripción del caso. Cobertura más o menos estándar también en *The Guardian*, *Russia Today*, *Le Monde*, *Le Figaro* o *Euronews*. El corresponsal de *The New York Times*, Raphael Minder,

Se hace difícil negar que el interés internacional por la cuestión catalana ha decaído

Análisis en profundidad como el del 'Frankfurter Allgemeine Zeitung' son una excepción

'The Sun' (Malasia) y 'Gulf Today' (Emiratos Árabes) reproducían la nota de prensa de AFP

MIQUEL CODOLAR-ACN

EL PLAN B Y LA LARGA MARCHA

“¿Qué puede suceder si a usted lo inhabilitan?”, preguntó la corresponsal de *Clarín* al president Quim Torra en una entrevista realizada en julio de 2019 en el Palau de la Generalitat. “Como creo que tengo la razón, no creo que me vayan a inhabilitar”, fue la respuesta de Torra. “¿Pero tiene un plan B?”, insistió *Clarín*. “Esto va a llevar varios meses”, contestó el presidente catalán. “Más que el Procés deberíamos llamarlo la larga marcha”, bromeó en su día el exregidor de la CUP en Barcelona Josep Garganté.

iba un poco más lejos al aventurar que la decisión del Supremo podría “reavivar la conflictividad” en Catalunya. “Revés al independentismo”, titulaba el argentino *Clarín*, cuya corresponsal, Marina Artusa, recuperaba una entrevista realizada a Torra en julio de 2019 en la que ambos hablaban de la posibilidad de inhabilitación.

“Guerra fratricida” de JxCat y ERC

En este panorama despuntó el completo análisis del corresponsal del *Frankfurter Allgemeine Zeitung*, Hans-Christian Rössler, quien, después de hacerse eco, como el resto, del adelanto electoral, hablaba de la “guerra fratricida en el campo separatista entre el JxCat de Torra y Puigdemont, por una parte, y ERC, por la otra”. “Aunque Torra dio en enero por fracasada su coalición con ERC, se negó a convocar elecciones anticipadas; con ello quería evitar que la moderada ERC sedujese a más votantes y terminase con su ventaja en las encuestas”, añadía Hans-Christian Rössler.

El corresponsal de este periódico alemán pronosticaba que la campaña electoral llevará a un “nuevo endurecimiento de las posiciones políticas y, con ello, podría

tener también consecuencias para toda España, pues la coalición de izquierdas del primer ministro socialista, Pedro Sánchez, no dispone de ninguna mayoría en el Parlamento” y “para su reelección Sánchez hubo de depender del apoyo de la separatista ERC”. Madrid, continuaba Rössler, “espera aprobar los nuevos presupuestos con el apoyo de ERC”, cuentas que “necesita para poder gestionar las consecuencias de la pandemia”. Además, “Sánchez precisa de cada voto para adoptar otras medidas contra el coronavirus y, posiblemente, un nuevo estado de alarma”. Una campaña, para Rössler, que “dificultará a ERC poder mostrarse cooperativa con el Gobierno central”, ya que “JxCat persigue un curso de confrontación y quiere elevar la presión política”, añadía el corresponsal.

Análisis como el de Rössler son más la excepción que la norma. El interés por la cuestión catalana, tal y como está planteada —y conviene recalcar este punto—, parece ocupar más a los medios de comunicación catalanes que a los extranjeros, y uno se siente tentado de decir que a muchos catalanes. El mundo nos ha mirado por un instante y, después, ha pasado página.

Entrevista **Marcel Mauri**

Marcel Mauri, al pati de la seu d'Òmnium Cultural a Barcelona.

“Hem de ser més, però també saber que la independència ‘low cost’ no existeix”

Marcel Mauri

Vicepresident primer i portaveu d'Òmnium Cultural

Marcel Mauri repassa en aquesta entrevista la situació de l'independentisme tres anys després de l'1-O, la repressió de l'Estat i la inhabilitació del president Torra

Ferran Espada
BARCELONA

Com es troba el president d'Òmnium, Jordi Cuixart, després de la retirada del tercer grau penitenciari?

Es troba molt bé, perquè en Jordi és una persona molt forta i amb unes conviccions i una capacitat de resiliència extraordinàries. Passar de disposar del tercer grau o el 100.2, que no són cap privilegi sinó un dret que qualsevol pres pot tenir, a la situació actual és molt dur. Encara més amb dos fills molt petits a casa. I sobretot quan la covid obliga que després de qualsevol permís d'hores, com per exemple per anar a acompanyar el fill a l'escola, s'hagi de fer una quarantena de 23 hores tancat a la cel·la.

Què persegueix el poder judicial espanyol amb acarnissaments com aquest contra els presos polítics?

El poder judicial s'ha erigit en el garant de la unitat d'Espanya, i de mantenir el règim del 78 en aliança amb la Casa Reial, que des d'aquell discurs del 3-O va perdre qualsevol rol de neutralitat, si és que mai el va arribar a tenir. Ho hem vist en els vergonyosos fets, i antidemocràtics per anar contra la separació de poders, de l'Escola Judicial, cridant tots com posseïts “Viva el rey”. Són els poders de l'Estat que en connivència entre ells han pres partit clarament contra l'independentisme. Ara ser independentista a l'Estat espanyol té conseqüències repressives. Malgrat ser un projecte polític legítim, democràtic i pacífic no es pot desenvolupar.

La justícia espanyola no és imparcial?

Acabem de veure com la Comissió Europea novament ha tocat el crostó a l'Estat espanyol per la manca d'imparcialitat del poder judicial. Cada dia veiem fets que ho demostren, el darrer la inhabilitació del president Torra. Tenim zero confiança en la justícia espanyola i pensem que és un dels problemes més greus que té l'Estat, mentre el Govern espanyol més progressista de la història mira cap a una altra banda, si més no la part del PSOE.

Doncs no sembla que la relació entre el Govern espanyol i la cúpula del poder judicial estigui en el seu millor moment.

Qui veiem que alça la veu és Podemos. Però el PSOE té una magnífica relació amb la Fiscalia de l'Estat, que Pedro Sánchez va dir que controlava. No veiem en el PSOE cap mena de voluntat de canviar absolutament res, més enllà del màrqueting polític buit de contingut.

En quin estadi situa tot això l'Estat?

Nosaltres mai direm que Espanya no és una democràcia, ni que sigui per respecte als

nostres avis i àvies que van lluitar contra la dictadura. Però és cert, i no ho diem nosaltres sinó molts organismes internacionals, que la seva qualitat democràtica ara mateix és molt baixa. I això és molt preocupant.

Què suposa la inhabilitació del president de la Generalitat Quim Torra?

Entre els presidents de la Generalitat de l'època moderna l'excepció són els que no han estat represaliats per l'Estat. Només dos no ho han estat, els presidents Montilla i Maragall. Inhabilitacions, presó, exili o mort. Aquesta persecució contra el catalanisme, l'autogovern, el que representa la sobirania popular de Catalunya per part dels tribunals espanyols és constant, amb l'objectiu d'adulterar el resultat de les urnes.

La resposta que ha donat a la inhabilitació l'independentisme ha estat suficient?

La repressió de l'Estat està en l'origen de tot el que ha passat en aquest país els últims anys. També de la divisió política i que els dirigents polítics estiguin a la presó i a l'exili i no es puguin parlar amb normalitat. Però la repressió no pot ser excusa per no donar una resposta adequada a cada moment ni per no tenir una proposta d'altura que torni a seduir el sobiranisme i l'independentisme. I en això no s'han fet prou bé els deures.

Quina ha de ser aquesta proposta?

A Òmnium no ens pertoca dir quina ha de ser la proposta concreta. Per això hi ha actors polítics que fan fulls de ruta i tenen iniciatives i plantejaments diversos. Que ho facin ells, que per això són votats per la ciutadania. Però sí que diem que és imprescindible que la proposta es faci i també que hi hagi una resposta davant la repressió. No ens podríem mirar als ulls com a societat si deixéssim sol algú davant la repressió, i això és el que busquen. I això val tant per al president Torra com per a les gairebé 3.000 persones perseguides judicialment per ser independentistes o per defensar els drets fonamentals al nostre país. Aquesta unitat en la lluita antirepressiva és essencial. Perquè no podem normalitzar que s'inhabilitin presidents de la Generalitat.

Creu que s'ha normalitzat la inhabilitació del president Torra?

No. Però és que l'Estat ha fet actuacions tan bèsties els darrers anys... La situació amb la pandèmia tampoc facilita la resposta al carter i per això encara és més important una resposta política i institucional a l'altura.

Doncs la realitat és que no hi ha hagut un acord conjunt entre totes les forces independentistes, JxCat, ERC i CUP.

Nosaltres preferim quedar-nos amb la fotografia unitària contra la repressió de l'1-O que Òmnium va fer possible ahir en la

commemoració del tercer aniversari davant d'un dels col·legis atacats per la policia. On hi havia des del president Torra fins al president Torrent, el vicepresident Aragonès, la consellera Budó i representants de la CUP o dels comuns, tots els sindicats, patronal, etcètera. No hem d'oblidar mai que aquesta imatge unitària també existeix al país. Davant la repressió, grans consensos i grans aliances.

Darrerament s'han publicat molts llibres, i de proposta n'hi ha alguna.

Quan els llegim veiem moltes coincidències. Amb molts elements clarament compartibles. Això vol dir que no s'està tan lluny de tenir una proposta de consens. Segur que és complicat, però és possible.

Potser el que falta són unes eleccions que clarifiquin la situació dels partits?

No, perquè després d'unes eleccions en vindran unes altres. El que sí que falta segur és curar algunes ferides i no oblidar que la repressió és la responsable de tot. Abans de l'estiu, amb el tercer grau, Carles Puigdemont i Oriol Junqueras es van poder tornar a veure les cares, encara que fos amb una pantalla entremig, i nosaltres ho sabem perquè en alguna ocasió hi érem. Durant tres anys no havien pogut fer. I llavors cauen molts malentesos.

Però hi ha molta picabaralla entre gent que es veu cada dia.

Segur que molts cops els entorns d'un partit o un altre no hi ajuden. I que gent amb responsabilitat faria bé de tancar el Twitter i no fer segons quines declaracions.

Creu que la raó d'Estat s'ha imposat sobre els valors democràtics?

No podem oblidar que tenim una presidenta del Parlament a la presó per perme-

tre un debat parlamentari, mentre tenim l'extrema dreta al Congrés dels Diputats. Això sí que fractura una societat, tenir 52 diputats de Vox, que són la tercera força estatal, cada dia esgrimint xenofòbia, racisme i totalitarisme. Això sí que es permet al Congrés, i en canvi la presidenta del Parlament està empresonada per permetre un debat democràtic. Des d'Òmnium treballlem perquè tot això ho paguin car a les instàncies internacionals.

De fet, fins i tot membres de la mesa del Congrés, com Gerardo Pisarello, són víctimes d'aquesta xenofòbia, i no passa res.

Gerardo Pisarello és una persona que ha tingut una gran empatia amb Jordi Cuixart i la resta de represaliats, cosa que mai hem vist al PSC o al PSOE. Aquesta gent de Vox, que s'han cregut? Qui són per donar cap carnet de res? Si són uns feixistes! El drama d'aquest país és que el 15% de la ciutadania no té el dret de vot ni cap altre, molts d'ells en una situació d'indefensió perquè no se'ls renoven els papers per la nefasta actuació del ministre de l'Interior Fernando Grande-Marlaska.

I què es pot fer?

Davant d'això cal lluitar contra el feixisme i per un país on ningú pugui ser perseguit pel que pensa i on no s'ataquin constantment entitats com la nostra.

L'extrema dreta actua amb impunitat?

Que l'assassí de Guillem Agulló hagi estat menys temps a la presó que Jordi Cuixart és molt greu. I la resta dels còmplices van ser absolts. Això és una vergonya per a qualsevol país democràtic. I com aquest exemple en trobaríem moltíssims. Malauradament, creiem que sí, hi ha impunitat de l'extrema dreta. I també n'hi ha amb la violència policial, com es va veure l'1-O.

Per això aquesta setmana han presentat una iniciativa internacional sobre això?

Hem enviat un informe de denúncia al Consell d'Europa i a les Nacions Unides on demostrem que no només es va ordenar aquella violència des del Govern espanyol sinó que després no han complert l'obligació d'investigar-ho. Perquè s'obligui Espanya a investigar la violència de l'1-O. I això implica també el ministre Marlaska, que té el trist rècord quan era jutge de ser el magistrat que té més sentències en contra del Tribunal Europeu dels Drets Humans per no investigar tortures d'encausats sota la seva tutela. Busquem l'empara internacional perquè la justícia la trobem a Bèlgica, Alemanya, Escòcia, però no aquí.

Es presentaran com a acusació particular en els casos de violència policial de l'1-O?

Tenim aquesta voluntat de ser acusació popular, que ja se'ns ha admès al jutjat número 7 de Barcelona, juntament amb l'ANC, i que volem ampliar a la resta de causes obertes perquè cap víctima es quedi sola, ja que la fiscalia ja hem vist que no investiga la violència, sinó que protegeix i empara la policia.

Aquell 1-O seria repetible ara mateix?

Com deia l'enyorada Muriel Casals, quan no quedi cap pont ni cap taula hi haurà d'haver la d'Òmnium. Una enquesta del juny del 2017 deia que els que creien que se celebraria el referèndum no arribaven ni al 20%. I el 30 de setembre tothom se'n va anar a dormir sabent que l'endemà la faríem molt grossa. Les condicions es poden crear. En dos o tres mesos es va poder crear aquella onada positiva. Podem ser capaços de fer-ho tants cops com faci falta.

Però es va veure que el resultat del referèndum de l'1-O no podia ser efectiu.

MIGUEL VELASCO ALMENDRAL

Entrevista **Marcel Mauri**

El que es va veure l'1-O és que l'Estat està disposat a tot per tal d'impedir que la ciutadania d'aquest país es pugui expressar.

I com creu que es pot superar aquest entrebanc formidable?

L'aprenentatge que tenim és que la repressió ja no és un límit. Som conscients que ha calgut assumir la presó, l'exili... Qui no vol dialogar ni negociar és l'Estat, però fins i tot en els conflictes més bèsties del món arriba un dia que hi ha una taula de negociació. Però la confrontació qui la fa és l'Estat, i de forma intensa els últims tres anys. Des d'Òmnium creiem que una de les claus és la desobediència civil davant l'Estat. L'1-O és desobediència civil i empoderament ciutadà, però també el clímax de la putrefacció democràtica de l'Estat. Davant d'això nosaltres no renunciarem mai a cap via que sigui democràtica per continuar endavant amb els nostres ideals i aspiracions. El contrari seria plegar-nos de braços.

L'1-O és tot això que diu i, a més, un mandat que no s'ha complert? Molta gent es pregunta per què es va fer si després no hi ha hagut la independència.

Crec que tothom té clar que l'1-O es va fer per poder exercir el dret a l'autodeterminació. Una altra cosa és que és evident que no som una República. Però el debat sobre si existeix o no el mandat de l'1-O, el que creiem segur és que no ens ajuda a avançar. Cal posar la mirada en les coses de consens i no en aquelles que tenen diversitat d'interpretacions dins l'independentisme. Amb mandat o sense, es va exercir el dret a l'autodeterminació i caldrà tor-

“A Òmnium preferim la foto unitària que hem aconseguit aquest 1-O que la divisió”

“Veiem moltes coincidències quan llegim els llibres d'uns i altres”

nar-ho a fer amb la formulació que convinguí i generi amplis consensos.

Cal eixamplar la base independentista?

A nosaltres mai ens ha agradat gaire l'expressió. No volem eixamplar a ningú. Però sí que volem compartir amb el màxim de gent possible el nostre projecte, perquè Òmnium està present a tots els barris i municipis del país, i sabem que el podem explicar igual a tot arreu. Perquè malgrat que porten anys intentant ulsteritzar aquest país, invertint-hi milers de milions, no ho han aconseguit. Tenim una societat cohesionada davant d'un Estat en triple fallida. És clar que volem ser més, perquè per a l'independentisme és molt millor ara, quan en una Diada es manifesta més d'un milió de persones, que fa 20 anys, quan érem 5.000. L'independentisme ha de tenir aquesta capacitat de sumar i sumar, i de ser com més millor. Ara, davant d'aquest Estat que s'aboca a la repressió i és capaç de tot, cal tenir molt present que la independència

low cost no existeix. Per tant, hem de ser més, però també més determinats.

L'independentisme en el seu conjunt ha tingut prou en compte aquesta transversalitat territorial i social que vostè defensa? Ha estat en les lluites compartides que Òmnium defensa?

Segurament hi ha alguns llocs del país on l'independentisme no ha sabut explicar bé el seu projecte. I si alguna autocrítica hem de fer, és d'això. Però l'autocrítica que es demana sempre a l'independentisme, i que s'ha fet en moltes coses, no l'ha feta mai el PSC. Ni un sol cop s'han plantejat si valia la pena tanta violència i ficar gent a la presó per evitar un referèndum d'autodeterminació que els socialistes havien defensat.

Oriol Junqueras i Marta Rovira defensen que l'independentisme ha de superar el 50% dels vots en les eleccions de forma sostinguda. Què n'opina?

M'acaba d'arribar el llibre. Nosaltres ni posarem xifres ni direm quina és la via. Ara, sobre superar el 50% també ho ha dit el president Puigdemont i està aprovat en el full de ruta de l'ANC. A això em referia quan deia que hi ha més coincidències del que sembla des de posicions que poden semblar molt diferents. La proposta d'Òmnium és aquella proposta que generi consens en el si del sobiranisme i de l'independentisme. I no estic dient que declinem responsabilitats, ben al contrari, que ens hi impliquem a fons per aconseguir-ho. Volem, com sempre hem fet, asseure tots els actors polítics a consensuar en una taula. I sabem que no és impossible fer-ho malgrat el pim-pam-pum del regat curt de la política. Però tampoc ens tremolarà la veu per sortir a denunciar si no es fa la feina que toca i per exigir responsabilitats.

Les pròximes eleccions a Catalunya han de ser plebiscitàries?

Ens semblarà perfecte el caràcter que tots plegats decideixin que han de prendre les eleccions. El que és important és que en aquestes eleccions l'independentisme i el sobiranisme tinguin el màxim de vots possibles i que treguin una majoria molt àmplia. Quan ens posen les urnes intentem guanyar sempre. I estem convençuts que la gent, com sempre, hi serà.

L'amnistia és incompatible amb la reforma del delictes de sedició o els indults, o són camins paral·lels?

Nosaltres pensem que són dues coses que actuen en plans diferents. Evidentment que cal tot el respecte per les formes de sortir de la repressió de qualsevol víctima que l'ha patit. L'indult és una opció individual que respectem, però que en el cas de Jordi Cuixart creiem que no serveix, perquè ni ell ni

Òmnium pensem que hem de demanar perdó per res ni volem cap mesura de gràcia de l'Estat. El que volem és que tot això que està passant serveixi per avançar en la lluita per la llibertat d'aquest país. I per solucionar el conflicte polític. I per això l'indult no serveix. I la reforma del Codi Penal, si fa o no fa el mateix. Evidentment que cal reformar el Codi Penal per derogar el delictes de sedició i el de rebel·lió, com exigeix Amnistia Internacional i altres ens internacionals. I derogar la llei mordassa i moltes coses que cal reformar a l'Estat espanyol. Però la reforma del Codi Penal deixaria fora de la solució moltes persones represaliades. L'amnistia no acaba amb el conflicte polític, però és l'única via per afrontar-lo. I es pot aprovar amb les mateixes majories que requereix la reforma del Codi Penal. Per tant, és una qüestió de voluntat política. Però confiem zero en el PSOE.

És possible negociar en una taula que sembla haver nascut morta?

Totes aquelles iniciatives que permetin visibilitzar la voluntat de dialogar de l'independentisme i el sobiranisme i de les institucions catalanes són positives. I fins i tot ho són quan posen de manifest que l'Estat espanyol no vol dialogar.

Confien que obtindran resultats amb la querella judicial internacional contra el rei emèrit Joan Carles I per la presumpta corrupció de la corona?

Sí. Fem el recorregut a l'Estat perquè és imprescindible. Però no tenim gens de confiança que la causa pugui avançar a Espanya, perquè no oblidem que és el jutge Marchena qui ha de decidir si accepta o no la querella criminal. Ja fa tres mesos que la vam presentar i encara no ens han dit res. Per altres coses, com enviar missatges amenaçadors a les juntes de tractament de les presons, són molt ràpids, però no per decidir una qüestió com aquesta o aplicar mesures cautelars perquè no pogués fugir. Per això anem a buscar la justícia a Europa. I en aquest cas del rei emèrit a Suïssa sabem que la Fiscalia tira endavant amb el tema, i que també estan actuant el Govern i el Parlament.

“Les condicions per a un altre 1-O es poden crear i som capaços de fer-ho tants cops com calgui”

“L'amnistia no acaba amb el conflicte, però és l'única manera d'afrontar-lo”

MIGUEL VELASCO ALMENDRAL

Marcel Mauri, en un moment de l'entrevista amb 'El Quinze'.

Anàlisi

La legislatura de Torra

Represión judicial, diálogo de sordos con Madrid y una pandemia

El president de la Generalitat, Quim Torra, ha abandonado la presidencia inhabilitado por el mismo poder judicial que le llevó al cargo impidiendo la investidura de los presos políticos y exiliados. La llegada del coronavirus ha impactado en sus últimos meses como primera autoridad de Catalunya

Pedro Sánchez y Quim Torra, en febrero.

El president de la Generalitat Quim Torra, que ha sido definido a menudo más como un activista que como un político, llegó al cargo casi sin quererlo: “Yo hoy no debería estar aquí. Debería estar el president legítimo de Catalunya, Carles Puigdemont”. Con esta frase iniciaba su discurso de investidura en el Parlament que le tocó vivir tras haberse frustrado las del propio Puigdemont –que residía ya en el exilio–, Jordi Turull –que sería encarcelado en mitad de la investidura– y Jordi Sánchez –que ya estaba en prisión–. Y por eso en estos más de dos años Torra nunca ha utilizado el despacho presidencial. El 14 de mayo de 2018, con la abstención de la CUP, Torra era finalmente investido. Un acceso a la presidencia fruto del acoso judicial al independentismo y una salida por la misma puerta. Lo que Torra definió en el reciente debate de política general como “una legislatura marcada por el círculo perfecto de la represión”. El 131 president situaba la restitución del Govern destituido por el 155 como su principal promesa de la legislatura y fijaba como meta la construcción de la República catalana a través de un proceso constituyente durante su mandato. Su inhabilitación ha llegado, sin embargo, sin que nada de ello se haya materializado.

Diálogo de sordos con Madrid

Una de las paradojas de Torra es que a pesar de ser un fervoroso partidario de la unilateralidad es el presidente que recupera las relaciones con la Moncloa tras el 1-O, iniciando un Dragon Khan de relaciones

Ferran Espada

que va desde el primer encuentro cordial con Pedro Sánchez, después de la moción de censura que dio la presidencia al socialista con los votos de JxCat i ERC, a la ruptura de relaciones sin poderse comunicar ni por teléfono con el presidente español. Recuperando después la relación en la incipiente mesa de diálogo del conflicto y de nuevo una tormentosa interacción a tenor de la gestión de la pandemia.

Sin respuesta a la sentencia

La falta de respuesta unitaria a la sentencia del 1-O es un punto de inflexión para Torra. “Es su mayor decepción”, afirma su entorno. El descalabro se consolidó al proponer en solitario en el Parlament, sin el apoyo de los consellers –ni de Puigdemont–, volver a votar sobre la independencia antes de terminar la legislatura. Esta propuesta no se ha llegado a concretar jamás.

La pancarta, el detonante

Entre la gestión del día a día y las dificultades para implementar sus objetivos para la independencia, Torra encontró en la reivindicación simbólica un espacio para marcar su rumbo: y así llegó el lazo amarillo en el balcón del Palau de la Generalitat. Pero con la convocatoria de las elecciones generales del 28-A, en plena campaña electoral,

la JEC ordenó la retirada de todos los símbolos que reclamaban la libertad de los presos políticos. Torra se negó a retirarla en el plazo que se le había marcado. La decisión marcaría para siempre su presidencia.

Tensión con ERC

El proceso de inhabilitación ha centrado la tensión política entre la presidencia de la Generalitat y las instituciones españolas. Pero no es menor la crispación en aumento que Torra ha vivido con sus socios del Govern de ERC, desembocando en el anuncio de elecciones en diferido a principios de año, con duros reproches a los republicanos. El episodio más duro fue cuando el presidente del Parlament, Roger Torrent, hizo efectiva la retirada del escaño de Torra en cumplimiento de la resolución de la JEC.

El brutal impacto del coronavirus

Y cuando faltaban pocas semanas para aprobar los presupuestos y, por tanto, para que Torra anunciara la fecha electoral en Catalunya, llegó un imprevisto de consecuencias demoledoras: el coronavirus. La pandemia centró la actividad del Govern y sepultó cualquier prioridad política. La gestión de la covid, con aciertos y errores, se ha convertido en un eje fundamental de la presidencia de Torra. Paradójicamente, su decisión de esperar a la inhabilitación sin convocar elecciones abre un largo periodo interino del Govern en funciones que deja muchas más dificultades para hacer frente a una crisis que se había convertido en la gran obsesión del ahora ya expresident.

Torra encontró en la reivindicación simbólica un espacio para marcar su rumbo

La relación con Sánchez ha sido un Dragon Khan hasta no poder ni hablar por teléfono

La pandemia centró la actividad del Govern y sepultó cualquier prioridad política

EL QUINZE
de Público

DIRECCIÓ **Ferran Espada** COORDINACIÓ **Marc Font** DIRECCIÓ GENERAL **José María Crespo** DIRECCIÓ EDITORIAL **Marià de Delàs** GESTIÓ **Pablo de Zárraga**
PRODUCCIÓ **Pauta Media S.L.** EDICIÓ **Carla de Puig i Néstor Bogajo** REDACCIÓ **Jordi Bes, Queralta Castillo, Roger Castillo, Cugat Comas, Natàlia Costa, Alba Fernández, Àngel Ferrero, Yeray S. Iborra, Montse L. Cucarella, Paula Ericsson, Lidia Penelo, Emma Pons, David Rodríguez, Àlex Romaguera, Laia Ros, Maria Rubio, Judith Vives i Víctor Yustres** FOTOGRAFIA **Joel Kashila i Miguel Velasco** CORRECCIÓ **Carme Casals**
DIRECCIÓ D'ART I MAQUETACIÓ **Manuel Cuyàs i Berta Rosés** IMPRIMEIX **Impresa Norte** DIPÒSIT LEGAL **M-6647-2019**
CONTACTE **elquinzepublico@pautamedia.com | redaccio@diaripublic.cat** VISITA EL WEB **https://temas.publico.es/el-quinze/ | www.diaripublic.cat**

Tres anys de l'1-0: esperant que arribin nous octubres

El referèndum d'independència del 2017 va marcar un punt d'inflexió en les relacions entre Catalunya i Espanya. Coincidint amb el tercer aniversari, els diferents actors del sobiranisme destaquen el capital polític que va representar amb vista a legitimar la causa independentista

Alex Romaguera
BARCELONA

Aquest 1 d'octubre s'ha commemorat el tercer aniversari de l'acte de desobediència civil més important que ha tingut lloc a Europa les últimes dècades. Aquell dia, gairebé dos milions i mig de catalans i catalanes van desoïr l'Estat i, malgrat els impediments de la justícia i les forces policials, van expressar a les urnes la voluntat que Catalunya esdevingués una República independent. El referèndum, impulsat pel Govern de la Generalitat i desenvolupat per milers de voluntaris, va reeixir com a mobilització popular, però després no es van poder fer efectius els objectius polítics que pretenien els impulsors. La violència desfermada per la Policia Nacional i la Guàrdia Civil –van deixar un miler de ferits– i la seva anul·lació per part del Tribunal Constitucional van privar que fos validat per cap instància internacional.

Com és sabut, el compromís de materialitzar-ne els resultats va acabar en dues declaracions d'independència –el 10, que va ser automàticament suspesa, i el 27 d'octubre, que va ser declarada al Parlament, però no implementada– i la decisió del Govern espanyol d'aplicar l'article 155 de la Constitució, mitjançant el qual va destituir l'Executiu de Carles Puigdemont, va intervenir les institucions catalanes i va precipitar uns nous comicis al Parlament el 21 de desembre d'aquell any.

Encara que l'1 d'octubre no va cristal·litzar en termes polítics, tothom coincideix que va suposar un abans i un després en les relacions entre Catalunya i Espanya. Sobre tot a causa de les càrregues policials, que, malgrat l'intent de l'Estat de minimitzar-les,

Càrregues policials a l'Institut Tarragona, l'1 d'octubre del 2017.

van acaparar tots els telenotícies i van propiciar que, al cap de quaranta-vuit hores, Catalunya visqués l'esclat d'indignació més gran des de l'inici del període democràtic.

Segons Marta Vilalta, portaveu i secretària general adjunta d'ERC, "l'1 d'octubre va demostrar el millor de nosaltres i el pitjor de l'Estat", mentre que per a Eduard Pujol, portaveu de JxCat al Parlament, "va consumir el trencament emocional d'una majoria de catalans amb Espanya". També Natàlia Sánchez, diputada i portaveu de la CUP, creu que "va evidenciar la força i la capacitat d'organització del moviment", i Marcel Mauri, vicepresident d'Òmnium Cultural, considera que "va ser la màxima expressió de l'empoderament que havia assolit la ciutadania", que amb aquell acte de fermesa va permetre que la causa independentista esdevingués un assumpte del qual avui cap institució ja no és aliena.

"Va ser una victòria col·lectiva i va generar a ulls del món un mandat que, si bé està pendent d'aixecar-se, serà vàlid en la mesura que ens mostrem determinats a fer-lo efectiu", afegeix David Fernández,

vicepresident de l'Assemblea Nacional Catalana (ANC). Pels diferents actors, aquella jornada va suposar l'eclosió d'un procés en el qual la societat va ser decisiva perquè es posessin les urnes. "Sense la presència continuada de la gent al carrer, no hauria estat possible", assegura Fernández. Prova d'això és l'ocupació dels col·legis electorals per part dels anomenats Comitès de Defensa del Referèndum la vigília de les votacions i, arran de l'1 d'octubre, el naixement dels Comitès de Defensa de la República (CDR) o campanyes com *Judici a la democràcia*, amb què Òmnium Cultural va denunciar una repressió que, a hores d'ara, ja afecta 2.850 persones.

Repetir-ho o fer-ho diferent

"Sense acritud ni prepotència, els dic que ho tornarem a fer. I ho farem de manera pacífica, serenament i amb tota la determinació del món". Amb aquestes paraules, el president d'Òmnium Cultural, Jordi Cuixart, acabava el seu al·legat final davant el Tribunal Suprem que el 14 d'octubre del 2019 va condemnar-lo –amb la resta de lí-

Cues per votar en el referèndum al pavelló de Santa Eugènia de Girona, en la recta final de la jornada de l'1 d'octubre del 2017.

Abandonar el dol per passar a l'acció

Tot l'independentisme qualifica el referèndum com una victòria política, però també com un episodi que, a causa de la repressió, va commoure la societat catalana. "La sacsejada emocional que em va provocar va fer que deixés el periodisme per implicar-me en l'activitat política", confessa Eduard Pujol, portaveu de JxCat. Tres anys després, però, tot indica que els efectes encara no s'han metabolitzat i els partits continuen instal·lats en la "gestió del dol" i una crisi de lideratge que té desorientades les bases del sobiranisme. Així ho consideren l'ANC i Òmnium Cultural, que, per tal de superar la frustració i recuperar la confiança, emplacen uns i altres a treballar pel futur i acordar una estratègia eficaç que culmini el procés d'independència.

L'apel·lació a la unitat és unànime en l'independentisme, però sembla difícil

ders sobiranistes— a diversos anys de presó com a responsable d'un delictes de sedició.

Tres anys després, el debat sobre l'estratègia a aplicar continua molt obert. Per ERC, de l'1 d'octubre no se'n pot extreure un mandat automàtic, sinó que "caldrà votar de nou, sigui a través d'un referèndum acordat amb l'Estat, un que avaluï la comunitat europea o el que organitzem amb prou força perquè ens el reconeguin", afirma Vilalta. Per la dirigent republicana, l'1-O va desvelar moltes fortaleses però també algunes febleses, entre les quals la incapacitat d'atraure més votants o implicar-hi les comarques de l'àrea metropolitana de Barcelona: "Hem après que tot el territori s'ha de veure interpellat, ja que només així obtindrem uns resultats efectius". Vilalta defensa que totes aquestes fermeses i febleses cal tenir-les en compte per preparar-se bé per tornar a fer una altra acció com l'1-O.

L'objectiu del 50% + 1

Més enllà d'això, Eduard Pujol creu que la principal lliçó és que "res ja no és igual a Catalunya i que serà la ciutadania qui decidirà el futur del nostre país". Una idea compartida per Natàlia Sánchez, segons la qual "caldrà acordar quina fórmula s'ha d'utilitzar, però el país serà el que la gent vulgui". Per la portaveu anticapitalista, l'important és que l'1 d'octubre no quedi com un "souvenir revolucionari", sinó com la prova que "ho podem fer si som capaços de traçar un full de ruta comú i recuperar la força que el va fer possible". En canvi, l'ANC discuteix que s'hagi de reeditar cap votació. Aposta perquè, si l'independentisme assoleix el 50% + 1 dels vots en els pròxims comicis autonòmics, el Govern entrant aixequi la suspensió i faci efectiva la independència. Així ho reclama David Fernández, per qui "ampliar la base no és incompatible amb aplicar uns resultats que es van obtenir enmig d'una hostilitat i una duresa extremes".

A mig camí, Òmnium Cultural advoca perquè la via que s'adopti es consensui entre tot el sobiranisme. "Nosaltres no dibuixem fulls de ruta, però el temps ha demostrat que si cadascú va per lliure ens afeblim davant d'un Estat que no té escrúpols a utilitzar la repressió", recorda Marcel Mauri. L'apel·lació a la unitat és unànime en el conjunt de l'independentisme, però vistes les disputes que mantenen JxCat i ERC per l'hegemonia d'aquest espai, sembla difícil que s'assoleixi a curt termini. Caldrà esperar a unes noves eleccions i un clima d'entesa perquè l'alineament màgic que va permetre l'1 d'octubre es torni a produir.

Els participants en la roda de premsa de la Plataforma 3-O.

La Plataforma 3-O encerclarà el TSJC

Ho farà per recordar la gran vaga general del 2017 i "seguir lluitant contra la repressió". Es tracta del tribunal que ha inhabilitat Torra

Redacció
BARCELONA

Aquest any no hi va haver concentració massiva davant l'antiga Conselleria d'Economia, a la Rambla Catalunya. Quan es complien tres anys del 20-S, que va congrega milers de persones als voltants de l'edifici mentre el registrava la Guàrdia Civil, amb prou feines unes quantes desenes de persones hi van anar. La pandèmia va impedir la fotografia, però va ser l'escenari escollit per la Plataforma 3-O per presentar els actes amb què commemoren els tres anys de l'1-O. L'entitat, creada arran de la vaga general del 2017 en resposta a la repressió policial durant el referèndum, va fer una crida a encerclar el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya (TSJC) —el tribunal que ha inhabilitat el president Torra— el dia 3 sota el lema "Autodeterminació és llibertat".

La portaveu de la plataforma, Concepció Miró, va reafirmar el rol de l'enti-

tat en "l'oposició sostinguda a l'onada repressiva" que viu l'independentisme des del 2017, i va manifestar que l'objectiu de la nova campanya és "seguir la lluita contra la repressió social, política i sindical" que afecta més de 2.500 persones a tot el país. La campanya també inclourà un debat públic, amb el lloc encara per confirmar a causa de la pandèmia, on es posarà sobre la taula l'afectació de la repressió a nivell social. Marc Casanovas, portaveu de la Intersindical Alternativa de Catalunya (IAC), un dels sindicats que van convocar la vaga del 3-O, va denunciar una repressió amb múltiples facetes que ha demostrat una "involució democràtica de l'Estat", però alhora ha destacat que la mobilització va promoure un "procés d'autoorganització i intel·ligència col·lectiva".

A la roda de premsa també hi van participar Antonio Baños, membre del Comitè Permanent de l'Assemblea Nacional Catalana (ANC) i excap de llista de la CUP, i Xavier Antich, de la junta d'Òmnium Cultural. No hi van poder participar el líder d'Òmnium, Jordi Cuixart, ni l'expresident de l'ANC Jordi Sánchez, que des de pocs dies després d'aquell 20-S són a la presó.

L'entitat s'ha reafirmat en "l'oposició sostinguda a l'onada repressiva"

**Nova generació,
nous reptes,
noves actituds**

#boggeneration

Estudia a Blanquerna

- Psicologia
- Logopèdia
- Doble grau en Psicologia i Logopèdia
- Ciències de l'Activitat Física i de l'Esport
- Gestió Esportiva
- Educació Infantil
- Educació Primària

Facultat de Psicologia, Ciències de l'Educació i de l'Esport
C. Císter, 34. 08022 Barcelona | 93 253 30 06
sioefpcee@blanquerna.edu

- Digital Media (Comunicació Digital)
- Global Communication Management
- International Relations
- Comunicació Audiovisual
- Periodisme i Comunicació Corporativa
- Publicitat, Relacions Públiques i Màrqueting
- Doble titulació en Periodisme i Comunicació Corporativa i en Relacions Internacionals

Facultat de Comunicació i Relacions Internacionals
C. Valldonzella, 12. 08001 Barcelona | 93 253 31 08
infofcri@blanquerna.edu

- Infermeria
- Fisioteràpia
- Nutrició Humana i Dietètica
- Farmàcia

Facultat de Ciències de la Salut
C. Padilla, 326. 08025 Barcelona | 93 253 30 69
infosalut@blanquerna.url.edu

 Blanquerna

UNIVERSITAT RAMON LLULL

Lo que de verdad inhabilita a la República

Sergi Sol

Periodista

El president Torra ha sido inhabilitado por retirar una pancarta con demora. Tan sencillo como eso. Lo cual lleva a plantearse la desproporcionalidad de tal medida, por cuanto Torra era el president elegido democráticamente por los ciudadanos. Y eso con independencia de qué opinión nos merezca su mandato. Desposeer a un presidente por una pancarta que además él mismo mandó finalmente quitar parece, a lo menos, un castigo desmedido. Y esa es también la opinión de los sindicatos CCOO y UGT. O del mismísimo Ministro de Universidades, Manuel Castells, hombre ecuánime de gran solvencia y sensatez.

La inhabilitación lleva aparejada una transición interina, con el vicepresidente Aragonès tomando el

mando hasta que haya un nuevo president electo. La fecha más probable de la convocatoria es el 7 de febrero, domingo. Pero igual Aragonès debe asumir el interinaje hasta bien entrada la primavera, si atendemos a la tardanza con que se han efectuado las dos últimas investiduras. Tanto la de Puigdemont como la de Torra debieron esperar meses hasta que se logró una mayoría suficiente.

Torra ha hablado de elecciones plebiscitarias, término ya utilizado por Artur Mas en 2015. Lo cual nos lleva a un cierto *déjà vu*, como una vuelta a las andadas. Aunque con notables diferencias. El líder del referéndum del 1 de octubre, Oriol Junqueras, está en prisión con una condena de 13 años, junto al resto de compañeros que no cruzaron la frontera. Catalunya vive, como el resto de Europa, sumida en la pandemia. Y el ambiente de agitación no parece en estos momentos en su punto álgido. Pero hay más, acuerdos de mucho calado y significativos. Junts per Catalunya, el partido del president Torra, gobierna a lo largo y ancho de la región metropolitana con el PSC de Miquel Iceta. Quien ha dado la llave de la Diputa-

ción de Barcelona a la socialista Núria Marín es, ni más ni menos, que el president Puigdemont, líder indiscutido e indiscutible de las diversas marcas herederas de CiU. La Diputación de Tarragona, presidida por ERC, salió en seguida a censurar la inhabilitación de Torra por una justicia ciega apegada a una derecha de rancio abo-lengo. La presidenta de la Diputación de Barcelona, que gobierna junto y gracias a los de Puigdemont, no ha dicho ni pío al respecto. Y ahí está una de las grandes contradicciones y uno de los escollos insostenibles para los que empuñan la estelada con furor, aunque a menudo sea para arremeter contra las otras formaciones independentistas, en un ataque de purismo que choca con esa política de pactos que no encuentra relación alguna con las invocaciones patrióticas.

Lo que inhabilita a la Catalunya republicana no es la desmedida sentencia del Tribunal Supremo contra el president Torra, lo que la inhabilita es tener buena parte de sus instituciones en manos de partidos que se manifestaron junto a Vox contra la independencia. Y, si eso es un hándicap en la capital de Catalunya, es un torpedo en la Diputación de Barcelona, el ente provincial más poderoso de España. En Barcelona, la alcaldesa Colau, que votó el 1 de octubre y llamó a participar, debe la alcaldía a Valls, a la derecha más extrema y españolista de la ciudad. Más peliagudo es el asunto en la Diputación, donde Puigdemont decidió regalar la presidencia a Iceta solo para evitar que la tuvieran los republicanos. Así las cosas, resulta obvio que hablar de elecciones plebiscitarias parece más una nueva piraeta improvisada, en un nuevo alarde de patriotismo verbal, que un planteamiento mínimamente serio y honesto.

Ese es precisamente uno de los escollos que apuntan en su libro *Tornarem a vèncer* Oriol Junqueras y Marta Rovira, un diagnóstico certero de la situación política en Catalunya, de las fortalezas y debilidades del independentismo. Lo señalan con claridad cuando explican por qué motivo se

“Lo que inhabilita a la Catalunya republicana es tener instituciones en manos de partidos, como el PSC, que se manifestaron junto a Vox contra la independencia, como la Diputación, que presiden gracias a Junts”

ganó el 1 de octubre y por qué motivo se embarrancó el 27 de octubre con la Declaración de Independencia. Se contó con suficiente energía y complicidades para convertir el 1 de octubre en un hito histórico, en una victoria de la ciudadanía ante el Gobierno español y los aparatos del Estado, pese a que estos se movilizaron por tierra, mar y aire para abortar el referéndum. Y, a su vez, el 27 de octubre fue una huida hacia adelante. Simplemente, porque el apoyo ciudadano era endeble –pese a contar con el apoyo explícito de 2,5 millones de personas– ante una formidable alianza conservadora que contaba no solo con el apoyo de una parte nada despreciable de la sociedad catalana sino con la mayor parte de grandes ayuntamientos gobernados por el PSC. Y ese escollo, para nada menor, es precisamente uno de los que llaman a cambiar Rovira y Junqueras, mientras Puigdemont hace exactamente lo contrario, hasta el punto de haber convertido a Junts en la muleta del PSC en todo el área metropolitana. Y eso, entre otras necedades, precisamente eso, es lo que –entre otras adversidades– inhabilita al sueño de la Catalunya republicana. Y es que no se puede ir a la procesión y repicar campanas. Como no se puede empezar la casa por el tejado. Y mucho menos se puede querer ganar la contienda alimentando al adversario principal de la misma.

Quim Torra se dirige a Miquel Iceta en la sesión de control en el Parlament el 9 de septiembre.

¿Están listas las escuelas catalanas para la formación telemática?

Activistas por los derechos digitales denuncian que el Departament d'Educació está regalando el universo digital de la educación a Google. Los sindicatos piden más homogeneización en los planes pedagógicos para poderlos adaptar al aprendizaje a distancia

En materia de educación digital, Educació ha apostado por Google, una multinacional privada con ánimo de lucro, al tiempo que ha aparcado otros proyectos alternativos.

Maria Rubio
BARCELONA

Superada la primera quincena de curso, seguimos a la espera de ver de qué manera afectará la vuelta a la escuela al control de la pandemia. En estos momentos, el portal Traça Covid, el aplicativo del Departament d'Educació de transparencia sobre los confinamientos en centros educativos, indica que hay cuatro centros educativos, unos 920 grupos y más de 20.300 personas confinadas, de las cuales aproximadamente 1.800 son positivos, la mayoría alumnos. En el caso de que estos números sigan creciendo, la apuesta por la presencialidad tendrá que mezclarse con la educación telemática. Pero, ¿se han planteado todos los debates que arrastra consigo el paso al universo 2.0? ¿En qué punto se encuentra la escuela pública catalana en cuanto a lo digital?

El monopolio de Google

La precipitación con que se ha entrado en la educación digital podría llevar a pensar que no ha dejado a los docentes otras alternativas que no fueran las aplicaciones de Google para ejercer, aunque esto no es del todo así. Según activistas por los derechos digitales consultados por *El Quinze*, el Departament d'Educació ha apostado por el gigante de Silicon Valley, aunque es sabido que se trata de una multinacional privada con ánimo de lucro, mientras que ha aparcado otros proyectos. “Estas aplicaciones son conscientes de que se trata de un

Una estudiante trabaja en clase con su ordenador portátil.

momento crítico para situarse como herramientas básicas para la educación”, apunta Enric Lujan, miembro de la asociación Crítica, centrada en la defensa de la privacidad y la seguridad digital.

Se trata de un negocio que ya denunció la plataforma Xnet, defensora de los derechos digitales y libertades fundamentales en internet: “¿Se imaginan que McDonald’s regalara los menús para siempre en las escuelas e institutos públicos de Catalunya? ¿Verdad que lo veríamos claramente como una acción interesada y la antítesis de una alimentación rica y saludable?”, advertía la plataforma. En 2019, Xnet presentó un plan a la Generalitat para una “digitalización democrática” de los centros, que consistía en apartar a Google y Microsoft de los ordenadores escolares para apostar por “herramientas soberanas y auditables de código abierto” que no jugaran con los datos de los usuarios.

“Google puede penetrar en un mercado potencial de más de 300.000 menores de edad”, alerta su propuesta, que pone de manifiesto que la compañía fidelizaría con sus aplicaciones a un público menor de 12 años al cuál no acostumbra a llegar. “Quie-

ren diluir la línea, como si ellos fueran internet”, apunta la presidenta de Xnet, Simona Levi, a este diario. Xnet denuncia que Google, además, puede recolectar información como la ubicación, la actividad, la navegación, los contactos y otros datos más para venderlos a terceros.

Una alternativa ignorada

Aun habiendo presentado un plan de tan solo el 1% del presupuesto de Educació para la digitalización que incluye alternativas seguras, planes de formación y una apuesta por el ecosistema empresarial de Catalunya para ocuparse de la logística, Levi denuncia que el Departament ha ignorado la propuesta y alerta de que estarán vigilantes ante posibles presiones de otras empresas de *software* privado: “No se tiene que atribuir a la astucia lo que se puede atribuir a la estupidez. Lo que vemos es una incompetencia aplastante, destructiva y extremadamente tóxica”, sentencia Levi. Al cierre de esta edición, Educació no había respondido a las preguntas de este medio.

El salto a la educación telemática de sopetón también generó un descalabro en las estrategias pedagógicas de los centros. En

COMISION EUROPEA-ACN

Riesgo para la libertad de cátedra

Los oyentes en una clase telemática pueden aumentar respecto a la presencialidad, ya sea porque los padres y madres de estudiantes escuchan las lecciones o porque entra un espontaneo en la videoconferencia. Algunos docentes temen que esto suponga un mayor riesgo para proteger la libertad de cátedra de los docentes: “En los últimos años, la ultraderecha ha puesto en cuestión cosas que se explican en las aulas porque las consideran un proceso de adoctrinamiento. Esto también pasa en Turquía o Estados Unidos, no solo en Catalunya”, explica el sindicalista Xavier Díez, según el cual el grabado de las clases puede proporcionar material para “atemorizar” a profesores.

centradas en las videoconferencias masivas sino en el trabajo autónomo mezclado con conexiones más individualizadas: “La educación telemática pasa por trabajos pautados que se puedan seguir. Las clases online son muy espectaculares, pero tienen una eficiencia discutible”.

Superar la brecha digital

Pero las buenas voluntades no siempre pueden superar el gran muro de la brecha digital socioeconómica. “El 27% de las familias son pobres y el 47% no tienen capacidad de ahorro. Eso quiere decir que no disponen de dispositivos, o de un espacio exclusivo, o de suficiente paz social y familiar para estar concentrados”, denuncia Díez. “Solo hace falta remitirse al confinamiento. La cantidad de alumnos que se quedaron fuera de juego...”, recuerda Marta Minguella, delegada de la CGT Ensenyament. Minguella, además, apunta que los docentes han tenido que aportar sus propios recursos para trabajar: “Es uno de los pocos trabajos donde no te dan un ordenador”. El Departament d'Educació anunció en julio el reparto de 300.000 portátiles para alumnos de tercero y cuarto de la ESO, Formación Profesional y Bachillerato, y 85.000 dispositivos para docentes de centros públicos.

En la misma línea se manifiesta Ana Clua, portavoz del sindicato estudiantil SEPC, quien afirma que, además, se ha criminalizado a los estudiantes por apagar sus cámaras durante las clases magistrales, cuando la ley de protección de datos los ampara para hacerlo: “Poner la cámara también expone tu casa, tu habitación, en qué tipo de vivienda vives, si debes compartir o no un cuarto, o una mesa. Esto también genera desigualdades”.

los últimos años la tendencia ha sido hacia una escuela sin libros, con trabajos con proyectos y con una evaluación por competencias, una visión que, si bien algunos creen que introduce innovación, otros critican porque genera competencia entre centros. Sea como fuere, estas metodologías se han tenido que adaptar a marchas forzadas a la educación a distancia. El portavoz del sindicato Ustec-STEs (IAC), Xavier Díez, cree que esta apuesta ya es débil con la educación presencial: “Se ha maximizado tanto el concepto de autonomía que no se ofrece ordenamiento de contenidos. Los libros de texto se han demonizado, y quizás ahora, con la pandemia, convendría dar unos pasos atrás y buscar unas pautas de trabajo”, opina.

En cambio, la presidenta de la Associació de Mestres Rosa Sensat, Francina Martí, opina que el problema no está en el uso de internet y que debe haber una “voluntad pedagógica” detrás: “Muchos institutos han hecho clases magistrales durante el confinamiento. Hay que buscar otros recursos telemáticos”. Ambos docentes creen que hay que potenciar la autonomía de los estudiantes, usando técnicas no tan

La lucha por el código abierto en la educación pública

La plataforma Xnet presenta una serie de alternativas a Google y Microsoft para que los centros usen ‘software’ libre

M. R.
BARCELONA

El plan de Xnet para democratizar la escuela catalana propone substituir Suite for Education de Google –un pack de aplicaciones que permite hacer videoconferencias, tener un calendario conjunto o disponer de un correo corporativo, entre otras funciones– por otros de código abierto y auditables. A diferencia de los *softwares* privativos, uno de código abierto pone a disposición de sus usuarios la programación del mismo, de modo que lo puedan modificar, corregir o ampliar a su gusto. El movimiento de código abierto nació con la premisa de compartir y evitar monopolios de grandes corporaciones, para crear un internet construido colectivamente.

La organización liderada por Simona Levi lanza propuestas tales como actualizar y adaptar la plataforma Moodle, de origen australiano y con sede en Catalunya, que ya está implementada en diversos centros educativos, “pero en un formato obsoleto”, ya que su código ha sido alimentado por universidades como la London School of Economics o la británica Open University: “Moodle es una plataforma infinitamente más completa que las soluciones comerciales”. Otras opciones son Nextcloud, utilizada también por el Gobierno federal de Alemania o el Ministerio de Educación de Holanda, y que dispone de las mismas funcionalidades que el paquete de Google, pero con código abierto y una gestión privada de los datos. También se recogen opciones

como Big Blue Botton, proyectos de videoconferencia de la aplicación Jitsi, los editores de texto Etherpad o la plataforma Wordpress, entre otros.

Xnet también ve necesario capacitar a 200 personas para visitar todos los centros catalanes en dos meses y explicar e instalar las nuevas herramientas, así como educar a la comunidad educativa en la “tecnocultura”, que no necesariamente tiene que ver con programar: “No hace falta conocer la técnica sobre cómo se encuaderna un libro para entender la importancia de lo que hay escrito”.

Además, apuesta por capacitar también al tejido empresarial catalán, “de kilómetro 0”, para que pueda responder a las demandas que genere la estrategia digital de la escuela catalana. Ante la negativa de Educació, Levi reconoce que temen que el Govern se decante por otras empresas privadas que presionen al Departament. “Esperemos que no se pongan al servicio de redes clientelares propias y de intereses que no son los del común”, avisa.

SILVIA JARDI-ACN

Un ‘software’ abierto permite al usuario modificar, corregir o ampliar a su gusto

Xnet: “Esperemos que el Govern no se ponga al servicio de redes clientelares”

Junior-Report.media és el diari dels joves lectors per entendre el món. Amb nous llenguatges i nous canals, expliquem els grans temes d'actualitat per despertar el seu interès davant la realitat que els envolta.

NO MALGASTIS EL MENJAR!

Coordina: Laia Ros

Quan deixem menjar al plat i llencem aliments a les escombraries, no només malgastem un bé molt preuat al qual no tothom té accés. Sense saber-ho, també estem perjudicant el planeta.

Llençar les restes de menjar que no hem pogut acabar-nos, un iogurt caducat de fa pocs dies o unes fruites massa madures, pot semblar un gest sense grans conseqüències.

No obstant això, al final de l'any, la suma de tots els aliments desaprofitats puja a 1.300 milions de tones: un terç de tots els aliments produïts al món. Aquesta xifra resulta intolerable tenint en compte que més de 800 milions de persones passen fam, segons les Nacions Unides.

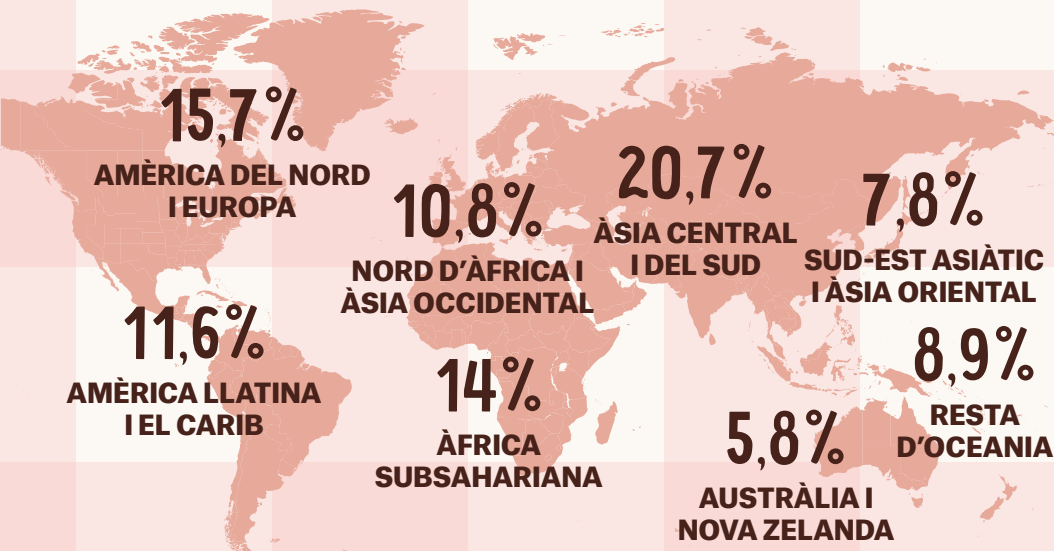
EL MALBARATAMENT D'ALIMENTS PERJUDICA EL CLIMA, L'AIGUA, EL SÒL I LA BIODIVERSITAT!

1.300 MILIONS DE TONES D'ALIMENTS ES DESAPROFITEN CADA ANY

13,8% AL MÓN

MENJAR MALBARATAT AL MÓN

JUNIOR REPORT

260.000 TONES
DE MENJAR MALGASTAT
A CATALUNYA CADA ANY,
APROXIMADAMENT

**35 KG PER
PERSONA**

FONT: AGÈNCIA DE RESIDUS DE CATALUNYA

TIMOLINA

CUIDAR EL PLANETA

Malbaratar els aliments també afecta de forma negativa el nostre planeta perquè suposa malgastar l'energia, els combustibles fòssils, l'aigua i altres recursos utilitzats per produir-los.

PÈRDUA DE RECURSOS NATURALS

Malgastar aliments no només suposa rebutjar tones de menjar, sinó que també implica malbaratar recursos naturals que la humanitat necessita per poder-se alimentar.

L'aigua, l'energia i la terra amb què es conreen els aliments pateixen les conseqüències de la sobreexplotació, que també té efectes negatius en la biodiversitat d'espècies naturals.

GASOS D'EFFECTE HIVERNACLE

El sistema alimentari consumeix el 30% de l'energia disponible a tot el món. A més, es calcula que la producció d'aliments, incloent-hi la producció, l'empaquetatge i el transport, genera una quarta part dels gasos d'efecte hivernacle que emetem a l'atmosfera.

El menjar malgastat que acaba en abocadors es podreix i allibera un gas d'efecte hivernacle molt més potent que el diòxid de carboni (CO₂), el metà.

El més greu és que el 70% d'aquesta energia es gasta únicament en el transport, el processament, l'embalatge i l'emmagatzematge dels aliments. Per això és tan important apostar pel consum de productes frescos i locals.

QUÈ PODEM FER PER EVITAR-HO?

- ☒ **FES UN MENÚ SETMANAL I UNA LLISTA DE LA COMPRA.**
Planificar què menjaràs t'ajudarà a comprar només allò que necessites.
- ☒ **MENJA'T ABANS ELS PRODUCTES QUE ESTIGUIN A PUNT DE CADUCAR.**
Així evitaràs llençar-los.
- ☒ **APROFITA LES SOBRES!**
Si en un restaurant no t'acabes el menjar, demana'l per emportar-te'l. I a casa, no tiris el menjar que no t'acabis. Guarda'l per a un altre dia.
- ☒ **COMPRA PRODUCTES LOCALS I DE TEMPORADA.**
Evitaràs que s'hagin de transportar molts quilòmetres i que generin emissions contaminants.
- ☒ **COMPRA PRODUCTES SENSE ENVASAR.**
Evita productes recoberts de plàstic, així generaràs menys residus.

Quins són els límits de la futura llei de memòria democràtica?

L'avantprojecte de llei assegura que el Govern espanyol s'encarregarà de l'exhumació de les fosses, i que crearà una Fiscalia de Sala per investigar els crims franquistes, però hi ha dubtes sobre si les mesures donaran veritat, justícia i reparació a víctimes i familiars

Paula Ericsson Navarro
BARCELONA

El nou avantprojecte de llei de memòria democràtica, anunciat amb orgull des del Govern espanyol, ha despertat l'escepticisme d'associacions de memòria històrica. Tot i que valoren iniciatives com ara incloure al currículum d'ESO i Batxillerat l'educació sobre la repressió viscuda durant la Guerra Civil, el franquisme i la transició, posen en dubte com es duran a terme diverses de les promeses contemplades en aquesta iniciativa, que encara s'ha de convertir en llei.

Reparació sense judici?

L'avantprojecte contempla la creació d'una Fiscalia de Sala que s'encarregaria d'investigar els crims comesos durant la Guerra Civil, el franquisme i la transició. Això “és un bon senyal”, destaca l'advocada i professora de Dret públic a la Universitat de Barcelona Elisenda Calvet, però no és suficient. Un dels principals murs és la Llei d'amnistia del 1977, que no permet jutjar els crims franquistes. Si aquesta llei continua vigent, els fiscals es veuran limitats en la investigació, ja que ells no podran jutjar els casos. Calvet veu difícil derogar-la, que és el que reclamen associacions com la Xarxa Balear i Catalana de Suport a la Quèrrel·la Argentina, però proposa una petita escaleta: “S'hi podria incloure que en cap cas la Llei d'amnistia es pot aplicar a crims internacionals –de guerra, de lesa humanitat–, dient que no prescriuran i no poden

Dos arqueòlegs treballen a la fossa comuna de la Guerra Civil al cementiri d'Alguaire.

quedar emparats per l'amnistia”, detalla. Per fer-ho, aclareix, caldria voluntat política, la qual no s'ha trobat en els diversos intents de modificar aquesta legislació.

Per la seva part, un dels principals impulsors de l'exhumació de Franco i assessor de l'avantprojecte fins al 2019, l'advocat Eduardo Ranz, recorda que només hi ha hagut dos procediments que han investigat les atrocitats de la repressió: la macroquerella argentina i l'exhumació del Valle de los Caídos dels germans Lapeña dictada el 2016. “La dels germans Lapeña –assassinats el 1936 i tirats a una fossa comuna a Calataiud– és l'única sentència que qüestiona el franquisme a Espanya. Han passat quatre anys, dos anys del PP i dos del PSOE, i els governs no han complert amb aquesta sentència”, recrimina.

Identificació i recerca de víctimes

L'Estat espanyol és el segon país del món amb més desapareguts, després de Camèria. Hi ha més de 114.000 persones desaparegudes durant la Guerra Civil i el franquisme, enterrades en fosses comunes. Per

Viñas: “Les fundacions franquistes acabaran morint si es fa la tasca pedagògica prèvia”

Ranz: “Representar algú que va començar i acabar assassinant té interès general per a Espanya?”

solucionar aquesta ignomínia, els articles 11, 12, 13 i 14 de l'avantprojecte asseguren que l'Estat es responsabilitzarà de l'exhumació de les fosses comunes, així com de crear un cens i un banc d'ADN estatal. Ara bé, les associacions de memòria, que asseguren que no han estat consultades per a l'elaboració de l'avantprojecte de llei, posen en dubte aquest compromís.

El president de l'Associació del Banc d'ADN de Desapareguts de la Guerra Civil,

Familiars ensenyen a les autoritats municipals un document durant l'homenatge del sergent republicà Andrés Gallego Méndez, enterrat en la fossa comuna del cementiri del Perelló.

ORIOLE BOSCH-ACN

Educar sobre el fruit de la repressió

L'avantprojecte de llei contempla elaborar un pla educatiu a l'ESO i el Batxillerat que inculqui els valors democràtics i garanteixi que la història no es torni a repetir. Carles Viñas ho veu fonamental, tot i que dubta sobre com s'implementaran aquests coneixements. "Les fundacions franquistes acabaran morint si es fa la tasca pedagògica prèvia i s'evita blanquejar la dictadura", calcula. Eduardo Ranz considera que "és el més important" de la llei. "L'exhumació i la reinhumació són una reparació de caràcter familiar; la retirada de simbologia és un exercici de dignitat per a qualsevol democrata; però l'educació és la més important, perquè és obligatori conèixer la nostra veritat", declara. Davant de les possibles crítiques d'adoctrinament per part partits com Vox, Ranz és clar: "Els partits polítics poden expressar el que considerin, hi ha llibertat d'expressió, que no sempre ha estat freqüent a Espanya. Una altra cosa és que això pugui fer canviar l'opinió de les víctimes del franquisme".

Roger Heredia, nega que des de l'Estat s'hagin posat en contacte amb ells per coordinar-se. La seva entitat ja ha fet més de 6.000 mostres genètiques. Heredia diu que Catalunya, Navarra, el País Basc, el País Valencià i Andalusia són territoris on les entitats de memòria sí que han obert fosses pel seu compte i amb els seus recursos. Des del 2007, amb la Llei de memòria de Zapatero, l'Administració tampoc ha mostrat voluntat política de dur a terme aquesta tasca. És per això que defineix l'avantprojecte com un altre "acte de campanya".

Per Heredia no calen legislacions, sinó coordinació entre les entitats i l'Estat, i que les restes humanes serveixin com a proves per dur a terme investigacions judicials. "Han de ser tractades com a prova del delicte de desaparició forçada", insisteix Heredia. De fet, l'any 2013 l'ONU va exigir que els jutges havien de personar-se a les fosses per iniciar el procés d'investigació, cosa que no ha passat. Per fer-ho, recorda, cal l'anul·lació de la Llei d'amnistia. Felipe Moreno, membre de la Xarxa Balear i Catalana en Suport a la Querella Argentina,

també mostra dubtes. "Com s'ho faran? Quines restes buscaran i com?", qüestiona Moreno, a qui van empresonar durant cinc mesos per formar part del Front Revolucionari Antifeixista i Patriota (FRAP). Xavier Corominas, que encara busca les restes del seu avi, que suposen que va morir a la batalla de l'Ebre, es mostra profundament desconfiat. "De reparacions morals no en volem. Jo vull el meu avi", etziba.

Anul·lació de condemnes

La iniciativa legal anul·larà totes les condemnes i sancions dictades durant la Guerra Civil i la dictadura pels òrgans de repressió franquista –com ara el Tribunal d'Ordre Públic (TOP)– i els consells de guerra, que també es declaren il·legítims. Això, per Ranz, suposa una ingerència del poder legislatiu i executiu sobre el poder judicial. "El Govern espanyol pot fer una declaració, pot generar un dret, però l'única forma de revocar la sentència és que ho faci el tribunal que les va dictar, amb el problema que determinats jutjats o tribunals van desaparèixer fa 60 o 70

anys", raona. Per l'advocat, caldria buscar un jutjat equivalent en democràcia o el superior jeràrquic que jutgés aquests crims de forma individual.

Jutges receptius... o no

Ara bé, Elisenda Calvet considera que sí que es podria dur a terme aquesta anul·lació general. "S'ha fet a Alemanya i a altres països. Es poden anul·lar a partir d'una llei, perquè quan les víctimes van als jutjats, els magistrats els diuen que no hi poden fer res", exposa. Calvet ha impartit més d'una formació sobre justícia transicional, ja que el Govern espanyol va escoltar la recomanació de les Nacions Unides i es va comprometre a formar els jutges sobre justícia internacional. Però, com diu la jurista, "sempre hi ha jutges més receptius i altres que no ho són tant". "No venen els del Suprem a aquests cursos. Els jutges es pensen que ja se saben la llei", lamenta.

L'advocada i professora reconeix que l'avantprojecte de llei només assegura una reparació moral. A més, tant ella com Moreno recorden que el Parlament de Catalunya ja va anul·lar el 2017 els consells de guerra amb la Llei de reparació jurídica de les víctimes del franquisme. "En l'àmbit estatal pot ser que tingui sentit, però quin sentit té que t'anul·lin la sentència que ja has complert?", recrimina Moreno, que va ser torturat per *Billy el Niño* i el comisari Conesa durant 14 dies. "Cal anul·lar els judicis, però no fer-los desaparèixer, i per això cal jutjar els culpables i tenir accés als arxius", assegura. De fet, l'avantprojecte també contempla que hi haurà un accés a la documentació històrica, però tampoc específica de quina forma.

Il·legalitzar la Fundación Franco?

Un dels aspectes que preocupa l'historiador expert en extrema dreta Carles Viñas és com es gestionarà el llegat de la Fundación Francisco Franco, la qual es podria il·legalitzar a partir d'aquesta futura normativa. "Diuen que posaran la seu a un país estranger i poden emportar-se la documentació", adverteix Viñas. Tot i això, Viñas no és partidari de la il·legalització. "Il·legalitzar-la pot tenir l'efecte bumerang: suposarà un pic de donacions privades, però si deixa de rebre subvencions públiques és una fundació que està abocada al fracàs", defensa. Ara, Eduardo Ranz opina el contrari: "Crec que és fonamental. No parlem de la fundació Hitler o de la fundació Mussolini perquè no existeixen", apunta. Per Ranz, cal modificar la Llei de fundacions i la Llei d'associacions perquè no tornin a aparèixer amb un altre nom, i considera que "és una qüestió de justícia". "Tota fundació necessita un interès general. Que algú ens expliqui si representar el règim d'una persona que va començar assassinant i va acabar assassinant té algun interès general per a Espanya", conclou.

OPINIÓ

Roger Heredia

Associació del Banc d'ADN de Desapareguts de la Guerra Civil

Nova llei: la por de liquidar el franquisme

Tretze anys entre una Llei de memòria històrica i una altra. El model espanyol d'impunitat establert pel franquisme i consolidat en la transició fa que Espanya sigui el segon país de tot el món amb més persones a la cuneta, després de la Cambodja dels *khmers* rojos.

L'avantprojecte de la *Ley de memoria democrática* és insuficient. Arriba tard, malament i segueix sense posar les víctimes al centre. Sense voluntat política, és paper mullat. La "reparació" de les víctimes és més simbòlica que material. No reconeix la responsabilitat patrimonial de l'Estat ni dels particulars beneficiats per l'espòli franquista. Tampoc reconeix la responsabilitat de l'Estat, les empreses i els particulars beneficiats pels treballs forçats. No judicialitza les exhumacions de les fosses. No tracta les restes humanes com a prova del delicte. No declara nul·la la Llei d'amnistia del 1977, que va beneficiar el franquisme. I en canvi, declara les sentències del franquisme com moralment "il·legítimes". O són legals o són il·legals, no fotem!

Cal derogar la Llei d'amnistia. Cal considerar la desaparició forçada com una causa penal i no com un pur assumpte administratiu. Cal obligar els tribunals espanyols a investigar els crims del franquisme, els crims de lesa humanitat.

Los pisos turísticos se reconvierten para no irse al garete

Sin apenas visitantes por la pandemia, se ha puesto fin a las altas rentabilidades, así que al menos el 60% de estos apartamentos buscan ahora inquilinos más estables. Muchos solo para unos pocos meses, lo que ha puesto en alerta al Ayuntamiento y las plataformas de vivienda

Propietarios de pisos turísticos confiesan que el negocio ha caído un 95%. En la imagen, el Mercat de la Boqueria prácticamente vacío de turistas este verano.

Jordi Bes
BARCELONA

Buscar piso de alquiler en Barcelona ya no es lo que era. En los portales inmobiliarios sigue habiendo lo de siempre –viviendas con muebles o sin ellos, destaraladas o con buena pinta, y con frecuencia a precios impagables para mucha gente–, pero una nueva categoría ha inundado el mercado: los pisos turísticos que buscan inquilinos a medio y largo plazo para no irse a pique ante la falta de turistas que ha motivado la pandemia del coronavirus. *Por sus fotos los reconoceréis*, porque muchos propietarios se han limitado a mantener las mismas imágenes cuidadas al detalle que utilizaban cuando trataban de seducir a los turistas.

En un portal inmobiliario como Idealista ahora proliferan los anuncios donde aparecen muebles bonitos y mesas con el desayuno preparado o una botella de vino para tomar, y terrazas soleadas y con vistas que se presentan incluso como un lugar idóneo para mantener las distancias durante los encuentros familiares o con amigos. Tampoco faltan los que presumen de tener televisor con canales internacionales o de estar cerca de alguna atracción turística, y los que muestran dos juegos de toallas dobladas con esmero sobre la cama de matrimonio, incluso coronados con un bombón Ferrero Rocher, como si se tratara de la guinda de un pastel. Todo ello tiene su precio, y no es raro toparse con lo que a todas luces son pisos que hasta hace pocos

A la izquierda, bloque de apartamentos turísticos con las persianas bajadas en el Clot.

Un piso turístico puede destinarse al alquiler residencial porque tiene cédula de habitabilidad

La patronal Apartur muestra su inquietud por el futuro de los 5.000 empleos directos

meses hospedaban a turistas y que ahora se ofrecen por más de 1.000 o 2.000 euros mensuales, o incluso a precios superiores.

La Associació d'Apartaments Turístics de Barcelona (Apartur) detalla que más de 5.900 viviendas de uso turístico (HUT en sus siglas en catalán), que representan el 62% del total, han dejado de prestar servicios turísticos de corta estancia desde el inicio de la pandemia. Según el presidente de Apartur, Enrique Alcántara, han optado

“por alojar otro tipo de gente, como estudiantes que se estarán 11 meses, o un perfil más residencial para que se queden cinco años”. Concreta que los primeros en hacerlo han sido “los pisos menos céntricos”, como los de Nou Barris o Sarrià. Son los que ya no eran tan rentables como los del centro, quién sabe cuándo volverán a serlo, y a ello se añade que el 60% de los beneficios del alquiler residencial están bonificados cuando hay que rendir cuentas con Hacienda.

El director general de la inmobiliaria ShBarcelona, Franck Anaïs, dice que este movimiento se debe a “los resultados de explotación negativos”, porque, pese a “la ausencia total de ingresos”, se han mantenido gastos fijos como el IBI, la comunidad, suministros y a veces la hipoteca; y al hecho de que “los pisos vacíos son un polo de atracción para okupas y ladronzuelos”. Anaïs detalla que “tanto las empresas del sector como los propietarios han tenido que adaptarse a un nuevo escenario, renunciando a unos ingresos históricos, y replantearse, con mayor o menor éxito, nuevas estrategias comerciales a medio plazo”.

¿Bajarán los precios del alquiler?

A estas alturas de la pandemia es difícil hacer pronósticos. Según Franck Anaïs (ShBarcelona), “hay unas 19.000 viviendas para alquilar en Barcelona y la demanda ha bajado un 30-40%”, de forma que “este desequilibrio ha provocado una bajada de precios”. Idealista indica que en agosto el metro cuadrado estaba en 16 euros, un 9% menos respecto al pico alcanzado en mayo (17,6 euros). En Territori estiman que una mayor oferta “puede ayudar a contener o reducir el precio”. Cabe ver el impacto de la ley de regularización de los alquileres que justo ha echado a andar. Pese a que ve “muchísima resistencia” a bajar precios, la concejal Lucía Martín opina que se moderarán con la ley y la posible recuperación de pisos turísticos para uso social.

Hay que tener presente que “la mayoría de los actores del sector opinan que 2021 será un año de transición y que una *nueva normalidad* no volverá hasta 2022”, recuerda.

La pandemia ha puesto contra las cuerdas el modelo turístico de Barcelona, pero Alcántara sostiene que “no había exceso de oferta” de pisos turísticos, y sobre todo después de la ofensiva municipal contra los ilegales. Tras un verano con una ocupación del 20% como mucho, en Apartur ahora muestran su inquietud por el futuro de los 5.000 empleos directos. “Necesitamos ayuda para sostenerlos alargando los ERTE [por ahora siguen hasta el 31 de enero] y para pagar sus cotizaciones sociales”, reclama.

Aún hay propietarios que prefieren mantener sus pisos para los turistas, incluso aunque hayan registrado un descenso del negocio del 95%, como en un bloque del barrio de Navas, según detalla Miguel López, uno de sus responsables. Por ahora han decidido “aguantar”, aunque no hay ni para gastos. “Esperamos a ver si el año que viene se soluciona; si no, habrá que pasarse a otros medios”, admite. Algún conocido sí que le ha dicho que, “o se pasaba al alquiler normal, o no podía aguantar”, pero, pese a todos los intentos de este semanario, no ha sido posible contactar con propietarios que hayan dado el paso. Hay casos en Idealista que aparentan ser particulares, pero tras un móvil aparece alguien que trabaja en una empresa con intereses en el sector turístico y que tampoco ofrece su versión, lo que da cuenta de cómo se estructura este ámbito de negocio.

Por su parte, Oscar López mantiene para turistas sus ocho pisos en Sagrada Família y Les Corts. “No nos planteamos pasarlos al alquiler residencial, porque sabemos lo que son los impagos y la enorme tardanza con los desahucios”, asevera, con lo que prefiere “ser paciente y esperar a que la situación cambie”. En su opinión, “vale más perder durante cinco meses que tener el riesgo de perder durante cinco años”, que es lo que dura como mínimo un contrato de alquiler estándar.

Alquiler para unos meses

Sin embargo, en muchos anuncios se especifica que los alquileres son para entre 32 días y 11 meses, o duraciones intermedias –como hasta primavera, puede que esperando una recuperación turística–. En la inmobiliaria ShBarcelona calculan que sobre el 60% de los propietarios han decidido alquilar su piso por temporada, y sobre el 40% para larga estancia. El alquiler de temporada también está regulado en la Ley de arrendamientos urbanos. Alcántara recalca que es “perfectamente legal” y que les puede venir bien, por ejemplo, a los estudiantes que están durante el curso en la ciudad, pero admite que “es verdad que hay que asegurarse de que se están destinando a residencia temporal”. Es este

Hay pisos que se mantienen para turistas: “Sabemos lo que son los impagos”

Plataformas de vivienda ven una “oportunidad” para recuperar pisos para uso vecinal

El Ayuntamiento quiere inspeccionar los alquileres de temporada y sancionar si hay fraude

punto el que ha puesto en alerta a las entidades que tratan de preservar el derecho a la vivienda y al Ayuntamiento.

El portavoz del Sindicat de Llogaters, Jaime Palomera, dice que el alquiler de temporada se hace para una estancia por trabajo, mientras se tienen obras en casa... y que la duración se puede pactar y es libre. “Lo que lo diferencia del alquiler ordinario es que no es para vivienda habitual. En ciudades como Barcelona, no hay una movilidad que justifique el alquiler de temporada y, sabiendo esto, evidentemente se está cometiendo una ilegalidad masiva”, defiende. Ante ello, pide a la Generalitat y al Ayuntamiento sancionar estas prácticas y retirar la licencia a los pisos turísticos que no se destinen al turismo. “Tenemos una ventana de oportunidad para recuperar estas viviendas. No estamos diciendo que pierdan la propiedad; estamos diciendo que se destinen al alquiler para los vecinos a precios razonables y asequibles”, recalca.

Desde la Plataforma de Afectados por la Hipoteca (PAH) presionan para que los pisos turísticos sirvan para realojar a las familias que viven en pensiones a la espera de una vivienda social, detalla la portavoz de la PAH en Barcelona, Lucía Delgado, que cifra en 1.500 las personas en esta situación. También reclama que estos apartamentos vuelvan al parque residencial. “Para los turistas tenemos hoteles, pensiones y albergues, y los pisos deben ser para vivir”, reivindica, y advierte: “Estamos viendo que se avecina una situación que puede ser tan extrema como la burbuja inmobiliaria y debemos buscar alternativas”.

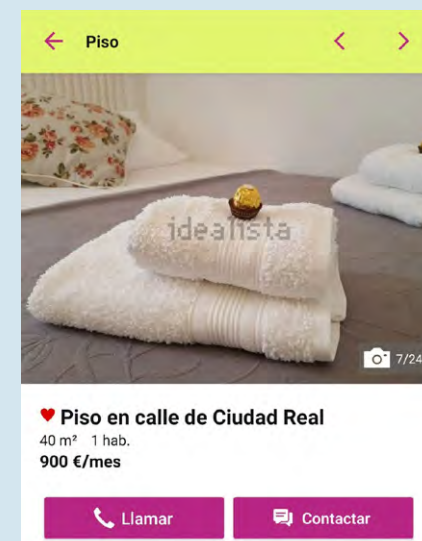
Según la concejal de Vivienda, Lucía Martín, los contratos de alquiler de temporada “no son ilegales porque están contemplados en la ley”, pero considera que “se está haciendo un uso fraudulento de ellos”. Un inquilino al que le hagan un contrato de temporada pese a ser para vivienda habitual ahora solo puede recurrir al juzgado.

“No tenemos ninguna herramienta administrativa que permita al Ayuntamiento hacer inspecciones”, afirma, con lo que ha reclamado a la Generalitat que el Consistorio pueda iniciar un plan de inspecciones que permita comprobar qué se está haciendo con los contratos de temporada y “reparar la mala práctica o sancionar” en caso que haya uso fraudulento. Martín asegura que el Govern trabaja en un decreto para hacerlo posible, pero el Departament de Territori i Sostenibilitat no lo confirma.

En cuanto a la posibilidad de que los HUT pierdan la licencia si no tienen un uso turístico, Martín, Territori y Turisme de la Generalitat coinciden en que, como estos pisos deben tener cédula de habitabilidad, también pueden utilizarse como vivienda de alquiler. “Otra cosa sería que hubiese una normativa que permitiese retirar la licencia para no ejercer la actividad, cosa que ahora mismo no pasa”, admite la concejal. Agrega que el Ayuntamiento ofrece pagar entre 700 y 1.200 euros mensuales durante 1-3 años a los propietarios que pongan los pisos turísticos a disposición de las familias que están en pensiones, las cuales abonarían un pequeño alquiler al Consistorio. “Varias decenas de propietarios ya nos han contactado”, asegura, pero no especifica cuando se hará efectivo.

Por otro lado, el Consistorio ha suspendido un año el otorgamiento de licencias para alquilar habitaciones a turistas tras un decreto de la Generalitat que lo permite porque considera que “no evita la especulación”. En el último pleno, el gobierno de Ada Colau se ha comprometido a regular pisos y habitaciones turísticas para priorizar el uso residencial de los inmuebles.

‘Marketing’ turístico

En los portales online de alquiler de viviendas, han proliferado los pisos con fotos más pensadas para el turista que para el inquilino local.

Un grupo de escolares en el aula. A partir de este curso, abordarán en clase aspectos de educación sexual y afectiva.

Los retos de la educación sexual y afectiva

La Generalitat ha empezado a implantar este curso una iniciativa específica a partir de P3 que aborda aspectos como la construcción social de género o la prevención de la violencia machista

Joana Costa
BARCELONA

La Generalitat de Catalunya prevé implantar en tres años y en toda la educación obligatoria el programa *Coeduca't* de educación afectiva y sexual, que se empieza a desplegar este curso en P3. La directora general de Currículum del Departament d'Educació, Maite Aymenrich, explica que el currículo obliga a favorecer la igualdad de derechos y oportunidades entre hombres y mujeres sin discriminación y a rechazar estereotipos, además de instar a desarrollar capacidades afectivas en todos los ámbitos de la

personalidad. “Los centros educativos, como motor de cambio social, deben preparar a chicas y chicos para la vida afectiva y sexual basada en la igualdad de género”, recuerda. El nuevo programa formará de manera gradual a los docentes para que puedan implementarlo en los centros “de forma progresiva pero rigurosa”: al inicio del curso, los centros han recibido la documentación y, posteriormente, una inspección los acompañará y los asesorará.

La Generalitat entiende que el modelo educativo debe contemplar aspectos como los derechos sexuales y reproductivos, la diversidad sexual y un “enfoque positivo” de la sexualidad, alejado de la idea de riesgo potencial, todo ello adaptado a la edad de los niños. Los materiales están elaborados por expertos académicos y sociales de los distintos temas y abordan la coeducación, la construcción social de género, la educación afectivo-sexual, la socialización de los niños trans y la prevención de la violencia machista. Las inscripciones formativas para los profesores se están ultimando este mes y la formación será, de momento, virtual.

El acceso a la información

“¿Qué sabes de sexualidad?”. Los niños responden a esta pregunta en función de lo que hayan escuchado previamente, pues carecen de experiencias propias y su concepción del tema emana del mundo de los adultos. Así lo explica Bruna Álvarez, pro-

El programa está vinculado al currículum y es de aplicación para todo el alumnado

Los jóvenes tienen acceso a mucha información, pero esta suele ser distorsionada

fesora del departamento de Antropología de la Universitat Autònoma de Barcelona e investigadora del Grupo AFIN, quien agrega que, “cuando tienen al alcance libros e información” igualitaria y respetuosa, plasman este sentir en sus respuestas y dibujos, trazando relaciones normalmente heterosexuales, consentidas y planteadas como “algo placentero para los dos”. En cambio, si los niños extraen la información de series e internet, lo que suelen dibujar son parejas heterosexuales en la cama donde él suele decir “¡Qué a gusto me he quedado!”, asegura Álvarez, quien desarrolla una investigación con alumnos de cuarto a sexto de Primaria.

A su juicio, el acceso a la información construye una manera diferenciada de entender las relaciones, por lo que es importante acompañar a los jóvenes en el análisis y el cuestionamiento de la información que reciben. Cuando ven vídeos de reguetón o pornografía, por ejemplo, deducen que el sexo es así, porque no tienen experiencias previas para entender que “el porno es una ciencia ficción”. Álvarez reconoce que hoy los jóvenes tienen acceso a mucha información, pero mantiene que esta suele estar distorsionada y basada solo en relaciones heterosexuales y “posiblemente desiguales”. Por eso “hay que acompañarlos para que la entiendan y la miren de forma crítica y evitar que tengan que probar para aprender”, añade.

De hecho, un estudio de Save the Children acaba de revelar que el 54% de los adolescentes creen que la pornografía da ideas para sus propias experiencias sexuales y que a un 54% le gustaría poner en práctica lo que ha visto. El informe, titulado *(Des)información sexual: pornografía y adolescencia* también pone sobre la mesa que el 53% de los niños tienen el primer contacto con contenidos explícitos entre los 6 y los 12 años. La encuesta llama la atención sobre el hecho de que siete de cada diez adolescentes consumen pornografía de forma frecuente, y para el 30% es su principal fuente de aprendizaje. Ante esto, la entidad reivindica la educación afectivo-sexual obligatoria en los colegios y avisa de que la pornografía gratuita en las redes influye de forma negativa en el desarrollo personal de

los jóvenes, reforzando conductas de riesgo que se basan, sobre todo, en la sumisión de la mujer frente al hombre.

En este vacío educativo también se explica el éxito hace unos meses de la serie *Sex Education*, de la plataforma Netflix, en la que los adolescentes protagonistas proponen crear una clínica de terapia sexual en la escuela. Bruna Álvarez –que la ve con sus hijos– considera que la serie ha conseguido hablar abiertamente sobre sexualidad, si bien reconoce que hay quien pueda sentirse “incómodo”. No obstante, la investigadora defiende que la producción no solo proporciona educación sexual a los adolescentes, sino también a los adultos en un mundo en cambio constante.

Álvarez reivindica que la educación sexual es una “asignatura pendiente” de la enseñanza, a juzgar por los casos de violencia de género y las violaciones grupales, y considera que, si esta educación es un derecho que prepara a las personas para tener ciertas habilidades, “hay que universalizarlo” y no se puede dejar solo en manos de las familias, “porque algunas lo harán muy bien, pero otras, no”. En su opinión, no ofrecerla puede constituir una vulneración de derechos que impida a los jóvenes decidir de manera consciente en base a una información “veraz y sana”. En esta línea, la Generalitat sostiene que la colaboración, la confianza y el compromiso de las familias serán necesarios para aplicar el programa. “La comunidad educativa tiene que avanzar conjuntamente”, defiende Maite Aymerich, pese a que la sintonía no es la misma con todas las familias.

Belén Tascón, presidenta de la Federació d'Associacions de Mares i Pares d'Alumnes de Catalunya (Fapac), considera la me-

didada “muy pertinente”, en especial para orientar ciertos comportamientos en las aulas y en la sociedad. Defiende que la educación sexual y afectiva debe ser un asunto transversal, que permita a los niños “espacios de libertad para ellos mismos” y desarrollar su sexualidad “fuera de estereotipos y con todas las opciones posibles”, para que adopten una mirada crítica ante las imágenes y comportamientos sexistas. Tascón también considera necesaria la mirada hacia las tareas de cuidado de los demás –“que es cosa de todos”–, el trabajo reproductivo y la mirada de género hacia un modelo “menos sexista” y con nuevas masculinidades.

Familias críticas con el modelo

Josep Manuel Prats, presidente de la Federació d'Associacions de Pares i mares d'Escoles Lliures de Catalunya (Fapel), lamenta no conocer el programa en toda su extensión y avisa: “La educación afectiva y sexual está ahora de moda y puede generar un debate complejo que no se puede responder de forma simple”. Ante esto, exige reconocer que las familias “son los primeros educadores” y que “tienen el derecho a hacerlo según sus principios filosóficos, morales y religiosos”. “Corresponde a los padres decidir cómo transmiten todo lo que hace referencia a la formación afectivo-sexual de los niños”, mantiene Prats, y añade que habría que dar la información del programa a las familias para que estas la hagan llegar a sus hijos. “Son ellos [las familias] los que saben cuál es el momento y la mejor manera para ellos”, agrega. Prats mantiene que no es bueno quitarles esta función a las familias y explica que, si bien estas pueden decidir delegar esta formación a la escuela, las que no lo hagan deberían tener derecho a conser-

var su “prerrogativa de primeros educadores”. Según el presidente de la Fapel, el programa de la Generalitat responde a un interés ideológico, no solo político, que parte de la consideración, para él errónea, de que las familias “no tienen la capacidad de educar a sus hijos en esta materia y que es el Estado quien tiene que hacerlo”.

Julio Andreu, de la Federació Escola Cristiana de Catalunya, considera que se trata de una iniciativa interesante, ya que la información que tienen los jóvenes en la red, “casi toda pornografía”, es “muchísima” y “distorsionada”. Cree que tanto familias como escuelas deben intervenir y advierte de que un programa así no se puede llevar a cabo sin su apoyo. Andreu también sospecha que la medida tiene motivaciones políticas, ya que versa sobre la coeducación “en medio de la polémica sobre los conciertos para las familias que han elegido el modelo de educación diferenciada”. Y señala que la mejor forma de tratar la sexualidad es desde la afectividad: “Es la manera más intensa y bonita de vivirla y pensamos que hay que abordarla así”.

El 53% de los niños tienen el primer contacto con contenidos explícitos entre los 6 y los 12 años

La serie ‘Sex Education’ ha sido una manera de hablar abiertamente sobre sexualidad

Varios jóvenes consultan tabletas y ordenadores, dispositivos con los que acceden a todo tipo de información.

Lesmes y Gobierno, hacia el choque institucional total

El CGPJ nombró el miércoles a buena parte de la cúpula del Tribunal Supremo, a lo que se oponía el ministro de Justicia, mientras la carrera judicial asiste con estupor a un enfrentamiento que salpica a Felipe VI

Júlia Pérez
MADRID

La carrera judicial ha asistido con estupor al último choque de trenes entre el presidente del Consejo General del Poder Judicial (CGPJ), Carlos Lesmes, y el Gobierno, a causa del veto a la asistencia de Felipe VI a la entrega de despachos de la última promoción del pasado viernes y la falta de capacidad del Poder Legislativo de renovar este órgano constitucional desde hace dos años, a causa de la confrontación entre PSOE y PP.

“Fatal, fatal, fatal. Lo mejor que pueden hacer los vocales es presentar todos su dimisión”. Quien así se expresaba es una alta fuente judicial que, como otros jueces consultados, asistieron con desasosiego al enfrentamiento institucional total surgido el

viernes pasado –“lamentable” es la palabra más utilizada– y que amenazaba con incrementarse a partir del miércoles.

El pleno del CGPJ nombró el miércoles a buena parte de la cúpula del Tribunal Supremo, en contra de la opinión del ministro de Justicia, Juan Carlos Campo. Se trataba de las plazas de tres magistrados de la Sala de lo Penal, así como de las presidencias de las Salas de lo Social, Contencioso y Militar. El enfado del ministro fue mayúsculo, y así lo trasladó a quien quiso oírle. Campo sostuvo que llamó a Lesmes para que cambiara la fecha de la entrega de despachos –el entorno del segundo lo desmiente– y aseguró que este órgano no debía proceder a estos nombramientos porque surgió de una mayoría en 2013 de las Cortes Generales diferente de la actual, al tiempo que advirtió sobre la “descomposición” que atraviesa el CGPJ.

Los altos cargos de la cúpula judicial se renuevan cada cinco años, en teoría junto

con la designación de un nuevo CGPJ. En el caso de los magistrados del Supremo, los elegidos permanecen en la plaza hasta la jubilación. Y así lo hizo el Consejo cuando fue elegido el 4 de diciembre de 2013. Los conocedores de los entresijos judiciales replican que Campo fue vocal de un CGPJ que estuvo un año y nueve meses en interinidad y que durante este tiempo continuó realizando nombramientos (2001-2008).

El colapso institucional se esperaba este miércoles, en especial en la designación de los tres magistrados de la poderosa Sala de lo Penal que preside Manuel Marchena. Campo quería que el CGPJ no realizase estos nombramientos, como así lo consiguió en enero y en julio a causa de sus negociaciones con Enrique López, el responsable de Justicia en el PP.

Nombramientos pactados

Vocales conservadores y parte de los progresistas acordaron elegir a un magistrado de ambas tendencias: Ángel Hurtado y Javier Hernández, ambos de reconocida trayectoria profesional. Para el tercer puesto de magistrado de esta Sala se presentó José de la Mata, el juez central de instrucción número 5. Es un juez de prestigio que goza de la confianza de Campo y del propio Marchena. Pero Lesmes lo vetó. Es más, su nombre ni siquiera se propuso para la terna que se elevó al pleno.

El miércoles el CGPJ nombró también a los presidentes de la Sala de lo Social, de lo Contencioso y de lo Militar del alto tribunal [ver despiece], entre otros 25 altos cargos pendientes de designación. En el Supremo hay cinco salas, cuyos presidentes son miembros natos de su Sala de Gobierno. Y Lesmes y su mayoría conservadora han designado o designarán a estos cinco presidentes para los cinco próximos años.

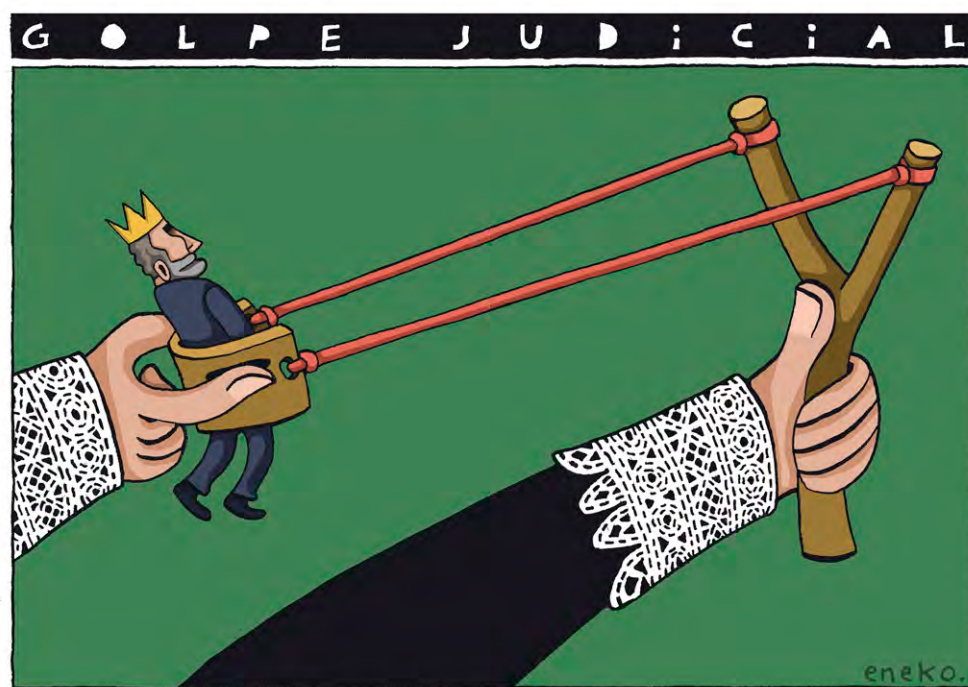
Llamada desmentida

Juan Carlos Campo trasladó su enfado a quien quisiera oírle, al tiempo que este lunes aseguraba en RNE que pidió a Lesmes un cambio de fechas del acto de entrega de despachos. El motivo era la inminente sentencia de la inhabilitación del presidente catalán, Quim Torra, y la proximidad del tercer aniversario del referéndum independentista del 1 de octubre. Fuentes del entorno de Lesmes desmintieron que haya existido dicha llamada, “ni de Campo ni de nadie del Gobierno” y que, en todo caso, tendría que haberse realizado a la casa real, que es la que cierra las fechas.

La llamada del rey

Un sector del Gobierno –los ministros de Podemos y el vicepresidente segundo, Pablo Iglesias– considera que el rey no debió llamar a Lesmes al término de la entrega de despachos para trasladarle que le hubiera gustado estar ahí. En la casa real atribuyen esta llamada a un acto de cortesía, sin rele-

El dibuix de l'Eneko

Una sala del Tribunal Supremo, órgano que acaba de renovar parte de su cúpula: tres magistrados de la Sala de lo Penal y las presidencias de las Salas de lo Social, Contencioso y Militar.

Campo y Lesmes en la entrega de despachos a los nuevos jueces en Barcelona.

“Fatal. Lo mejor que pueden hacer los vocales es dimitir”, decía una alta fuente judicial

La mayoría afín a Lesmes ha condicionado al alto tribunal para los próximos 20 años

“Es un deterioro institucional, interno y extraorgánico”, explica una fuente del CGPJ

vancia institucional, para trasladar la enhorabuena a los nuevos jueces. Lesmes estaba en ese momento haciéndose la foto con los alumnos, colgó el teléfono y les explicó la llamada del rey. “Trasladó el mensaje que el rey le pidió que trasladara”, aseguran fuentes cercanas al presidente del CGPJ.

Es la primera vez en 20 años que no asiste un representante de la casa real a esta entrega de despachos de los nuevos jueces. En 2013, Felipe VI presidió esta ceremonia en lugar de Juan Carlos I en plena crisis por la imputación de su cuñado, Iñaki Urdangarín. Y en 2006 el entonces príncipe de Asturias asistió junto a Letizia Ortiz en lugar del rey.

“Los nombramientos del miércoles van a ser inevitables. Lesmes solo necesita un voto para tener la mayoría de 13 vocales y realizarlos, y nuestra dimisión sería simbó-

lica”. Quien así se expresaba es una fuente del sector progresista del CGPJ que defendía entrar a pactar los cargos, por mucho que le doliese a Campo.

La mayoría conservadora que dirige Lesmes y que surgió de las Cortes de 2013 le permite realizar estos nombramientos con que uno solo de los vocales progresistas le apoye. Y con mucha frecuencia ha tenido el voto de la vocal Mar Cabrejas, nombrada a propuesta del PSOE.

Los progresistas, junto al vocal nombrado a propuesta del PNV, solo tienen nueve votos del pleno. “Basta con que Cabrejas se sume a Lesmes para sacarlos adelante”. Esta vocal, nombrada a propuesta del PSOE, quería que saliera elegido Javier Hernández para la Sala de lo Penal del Supremo. “Los gestos simbólicos, como una dimisión en bloque debilitan a las instituciones, y no es momento para realizarlos con la que está cayendo”, explicaba otro vocal progresista. “El problema reside en el Congreso y el Senado, encargados de esta renovación”, explicaba otra alta fuente judicial, que decía que no se entendería la ausencia de nombramientos.

Durante el tiempo de interinidad, Lesmes y su mayoría conservadora habían realizado los 46 principales nombramientos de la cúpula judicial, a pesar de estar en funciones. Y habían ido escogiendo a personas de su confianza. La penetración de esta mayoría es tal que el Supremo ha cambiado de composición por jueces afines a Lesmes, de tal manera que se condiciona al alto tribunal para los próximos 20 años.

Asociaciones de juristas progresistas sostienen que el CGPJ no tiene legitimidad para efectuar estos nombramientos, mientras que la mayoría de las asociaciones de jueces considera lo contrario: si el Poder Legislativo ha sido incapaz de proceder a la renovación, el Judicial debe continuar

adelante. El lunes, el Foro Judicial Independiente presentó un recurso contencioso ante el Supremo porque Lesmes paralizó el pasado julio estos mismos nombramientos ante la inminencia de un acuerdo entre PSOE y PP.

Ariete del Gobierno

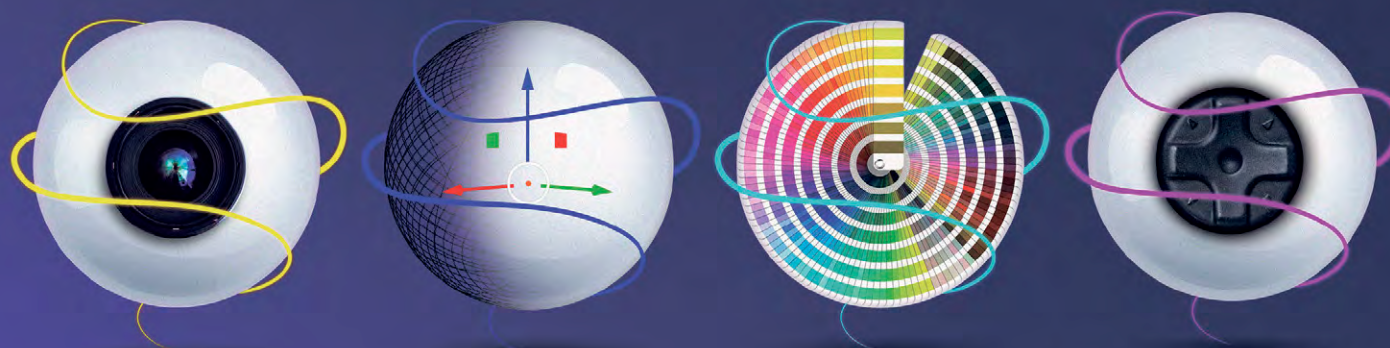
Campo reveló que había pactado la renovación del CGPJ con el PP “en un 99%” y que solo quedaba exteriorizarlo. Y responsabilizaba a Pablo Casado de la ruptura. La estrategia de Pablo Casado se centra en utilizar la Justicia como ariete del Gobierno, según fuentes populares. Una línea dura que considera que la mayoría de vocales afines al PP que existe actualmente no se repetirá y que debe mantenerse para hacer frente al desafío independentista.

Los síntomas del deterioro de la relación dentro del CGPJ y entre Lesmes y el Gobierno son crecientes. “Es un deterioro institucional, interno y extraorgánico. Es insostenible”, explica una fuente del órgano encargado de velar por la independencia judicial, así como de seleccionar a los jueces, formarlos y sancionarlos.

Los nombramientos del miércoles

El CGPJ designó a Ángel Hurtado, Javier Hernández y Leopoldo Puente como nuevos magistrados de la Sala Segunda de lo Penal del Tribunal Supremo. También fueron elegidos María Luisa Segoviano –presidenta de la Sala Cuarta del Supremo–; César Tolosa –presidente de la Sala Tercera de lo Contencioso-Administrativo del Supremo–; y Jacobo López Barja de Quiroga –Sala de lo Militar.

GET READY TO _____.

ÚLTIMAS PLAZAS INICIO 13 OCTUBRE

Gráfico | Fotografía | DIPLOMAS
Animación | Videjuegos | UNIVERSITARIOS

SETMANARI D'ACTUALITAT

EL QUINZE

de Público

LLEGIR PER SABER

INFORMACIÓ, ANÀLISI I OPINIÓ PER CONÈIXER EL QUE PASSA ARREU

També el pots llegir en PDF. Descarrega-te'l a www.diaripublic.cat

Indicadores y umbrales para imponer restricciones

Las medidas del Ministerio de Sanidad adoptadas esta semana para frenar la segunda ola de casos de coronavirus son buenas, pero llegan tarde

Alberto Sicilia
MADRID

Hemos empezado a conocer los indicadores y umbrales que utilizará el Ministerio de Sanidad para imponer confinamientos y restricciones de movilidad en los municipios de más de 100.000 habitantes. Ya era hora que España contase con una regla transparente y clara para aplicar este tipo de medidas. Hasta ahora parecía que estábamos más en una pelea con criterios más políticos que técnicos.

Para que las medidas contra la pandemia sean efectivas es fundamental que la población las entienda y las haga suyas. Con criterios confusos y arbitrarios, como los que estaba aplicando hasta ahora la Comunidad de Madrid –dejando abiertos barrios que tenían más incidencia que otros que se cerraban–, muchos ciudadanos sentían que sus zonas estaban siendo castigadas injustamente.

El Ministerio de Sanidad ha decidido fijarse en tres indicadores:

- La incidencia acumulada a 14 días.
- La tasa de ocupación de las UCI.
- La tasa de positividad de los PCR.

Este último indicador, la tasa de positividad, es uno en el que no suele fijarse mucho la gente, pero resulta fundamental.

Veámoslo con un ejemplo. Si miramos solo la incidencia acumulada, parecería que tanto Navarra como la Comunidad de Madrid están en la misma situación. Pero si nos fijamos en el porcentaje de los PCR que dan positivo respecto al total de los PCR que se hacen –eso es la tasa de positividad–, veremos que la situación de la pandemia en ambas comunidades autónomas es muy diferente: en la Comunidad de Madrid la tasa de positividad es del 20,1%, mientras que en Navarra es del 11,3%. Madrid está en realidad dos veces peor que Navarra.

✓ **¿Por qué estos indicadores solo se usan para ciudades de más de 100.000 habitantes?**

Porque en localidades pequeñas no tienen ningún sentido. Veámoslo con otro ejemplo. Supongamos un pueblo de 1.000 habitantes con una incidencia de 500 por 100.000 habitantes. Eso significaría que solo habría cinco personas contagiadas en el pueblo. Con tener controladas a esas cinco personas, ya sería suficiente. Por tanto, no harían falta otras medidas.

✓ **Los umbrales son aquí mucho más laxos que en otros países**

El Instituto de Salud de Harvard recomienda el confinamiento obligatorio en

Se tiene en cuenta la incidencia a 14 días, la ocupación de las UCI y la positividad de los PCR

Alemania toma medidas con 100 casos de cada 100.000 habitantes; España espera a los 500

casas si la incidencia de la enfermedad supera los 350 casos por cada 100.000 habitantes. Alemania empieza a tomar medidas con 100 por cada 100.000 habitantes. Aquí en España estamos hablando de empezar con restricciones solo a partir de 500 casos por cada 100.000 habitantes. Eso da una idea de lo laxas que son las medidas que se plantean en nuestro país.

✓ **Algunas medidas son difíciles de entender**

Aunque es muy buena noticia que exista a partir de ahora un criterio único para tomar medidas de restricción o confinamiento en las grandes ciudades, algunas de las medidas que se aplicarán en los lugares que superan los umbrales resultan difíciles de comprender. Unos ejemplos:

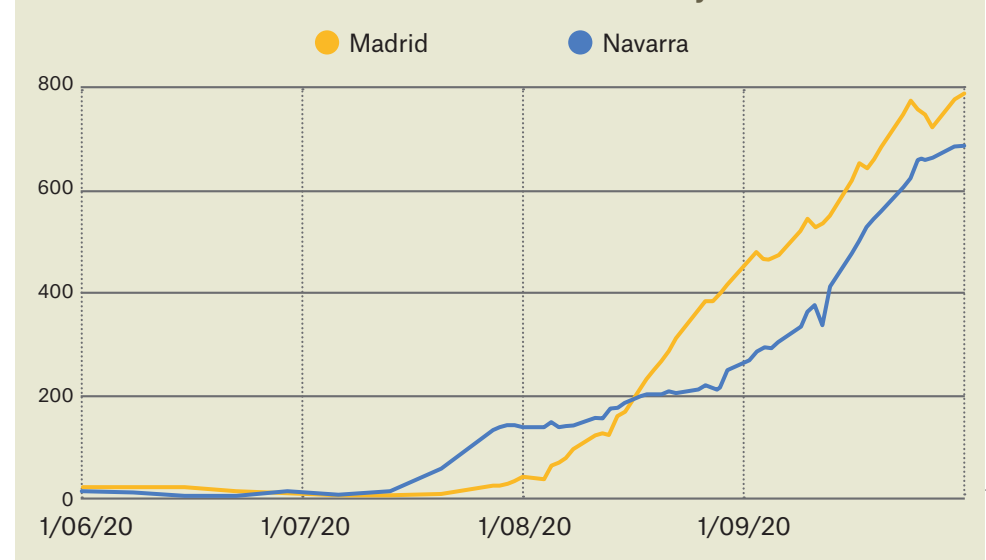
El cierre de parques infantiles: Resulta difícil entender la obsesión de nuestros gobernantes con cerrar parques. El problema con la transmisión de este virus está en los espacios cerrados. Y, si cerramos los parques infantiles, corremos el riesgo de que

las actividades de esparcimiento de los niños pasen a hacerse en lugares cerrados.

Bares y restaurantes con un límite del 50% de ocupación en el interior y un 60% en terrazas: Si algo nos ha enseñado la experiencia de grandes capitales que han evitado la segunda ola, como Nueva York, es que más valdría poner al 0% la ocupación en el interior de los bares pero permitir ampliar al 300% las terrazas, si las mesas están convenientemente separadas. Además, con la gente en la calle, sería mucho más fácil controlar que se usa la mascarilla y se cumple con las medidas de distancia social.

El anuncio con antelación del “posible cierre” de la ciudad de Madrid: Volvemos a cometer el mismo error que hace seis meses. No tiene ningún sentido que se filtre un borrador de Sanidad antes de que las medidas entren en vigor. Lo único que se consigue así es que tanto estudiantes universitarios como gente de fuera que vive en Madrid, pero puede teletrabajar, escape a sus lugares de origen y la pandemia se extienda aún más por todo el país.

Número de casos por cada 100.000 habitantes durante los últimos 14 días en la Comunidad de Madrid y en Navarra

FUENTE: PÚBLICO

El ministro de Sanidad, Salvador Illa, durante una rueda de prensa.

ACN

Cultura Agenda

DAVID RUANO

'Bouvetøya (la necessitat d'una illa)' serà l'encarregada d'inaugurar el festival.

Més creació catalana al Temporada Alta

Judith Vives

El festival Temporada Alta arriba a la 29a edició adaptant-se a la pandèmia, fent una aposta especial per les produccions del país, sense renunciar a una potent programació internacional, i obrint-se també al format online. Tot i la reducció del 30% del pressupost, el certamen presenta prop d'un centenar d'espectacles, entre els presencials i els virtuals. Segons expliquen els seus organitzadors, aquesta edició vol ser "una mostra de continuïtat amb tots els eixos que des de fa anys conformen el festival: internacionalització, suport a la creació i l'autoria del país i la creació contemporània, vinculació amb els espectadors i la ciutadania i impuls de projectes socioeducatius".

Arrencarà el 7 d'octubre amb l'estrena d'un espectacle produït pel festival i dirigit per Julio Manrique. *Bouvetøya (la necessitat d'una illa)* és una peça escrita a vuit mans entre Manrique, Cristina Genebat, Ivan Benet i Sergi Pompermayer, partint de la novel·la *Fahrenheit 451* de Ray Bradbury i de *La Tempesta*, de Shakespeare. Fins al 8 de desembre, es podran veure 52 propostes de creació catalana, amb noms com Pau Carrió, Pau Miró, Bàrbara Mestanza, Joan Yago, Ramon Madaula, Sol Picó, Sílvia Munt, Cesc Gay, Àlex Rigola, Lluïsa Cunillé, Lurdes Barba, Joan Arqué, David Selvas, Jordi Prat i Coll i Llätzer Garcia, i companyies com José y sus Hermanas, Mos Maiorum, Les Impuxibles i Cabosanroque.

La programació incorpora també deu propostes internacionals, amb noms com Jan Lauwers (Needcompany) amb Viviane De Muynck; Guy Cassiers, Romeo Castellucci, Pippo Delbonoo, Silke Huysmans i Hannes Dereere. A més, impulsa les coproduccions internacionals amb *Història d'un senyalar*, del dramaturg uruguaià Gabriel Calderón; *Encara hi ha algú al bosc* de Cultura i Conflicte; i els espectacles de dansa *Sonoma* i *Hidden*, de La Veronal i Lali Aiguadé respectivament, entre d'altres.

El festival inclou per primera vegada una cinquantena de propostes digitals en el programa *A distància*. Cabosanroque, David Selvas i Taida Martínez, Francesc Cuéllar i Agrupación Sr. Serrano estrenaran peces pensades per al nou espai digital. A més, hi haurà cinc espectacles pensats per veure a través de Zoom, i es podran recuperar grans obres de teatre nacionals i internacionals de directors com Guy Cassiers, Romeo Castellucci, Christane Jatahy, Claudio Tolcachir, Oskaras Kursunovas o Angélica Liddell. També es farà la desena edició del Torneig de Dramatúrgia, que enfrontarà textos de vuit dramaturgs i per primer cop serà retransmès en *streaming*.

El festival complirà les mesures establertes pel Procicat i tornarà els diners de les entrades si s'ha de suspendre alguna funció a darrera hora.

DATA Del 7/10 al 8/12
LLOC Girona i online
PREU En funció de l'espectacle

Els nous talents del fantàstic es fan seu el Festival de Sitges

Sitges es tornarà a omplir de cinema fantàstic i de terror en una edició singular, marcada per la pandèmia i amb una combinació de sessions presencials i virtuals. La possibilitat de veure cinema online amb la plataforma Shift72 és la novetat més destacada d'una edició que aposta per donar a conèixer els nous talents i les últimes tendències del gènere fantàstic.

La 53a edició del festival arrenca el 8 d'octubre amb l'estrena de *Malnazidos*, la pel·lícula d'acció zombi dirigida per Javier Ruiz Caldera i Alberto de Toro. *Possessor*, de Brandon Cronenberg; *Wendy*, de Benh Zeitlin; o *Mandibules*, de Quentin Dupieux, encapçalen la programació d'una secció oficial que també destaca per la presència de

cinema espanyol, amb títols com *Baby*, de Juanma Bajo Ulloa. El festival acollirà diverses estrenes mundials, com *Le dernier voyage*, de Paul W.R., o *Archenemy* d'Adam Egypt Mortimer, i programa la projecció de diversos clàssics que compleixen 40 anys, per exemple *L'home elefant*, *Flash Gordon* i *L'imperi contraataca*.

Amb un cartell que s'inspira en el clàssic del cinema expressionista *El gabinet del Doctor Caligari*, estrenada fa 100 anys, es retrà homenatge al director David Lynch, a qui s'atorgarà el Gran Premi Honorífic del Festival.

DATA Del 8 al 18 d'octubre
LLOC Sitges i online
PREU En funció de la sessió

FESTIVAL DE SITGES

Un fotograma de 'Malnazidos', el film que inaugurarà el Festival de Sitges.

Gala de mags al Festival Impossible

El Festival Impossible de màgia de la Canonja celebra el seu 15è aniversari amb una Gran Gala Internacional amb els mags Francis Zafilla (Albacete), Sebastien Dethise (Bèlgica), Cia Magic Zappa, Txema i Selvin. Aquest és l'acte inaugural d'un festival que, de forma extraordinària, enguany programa sessions dobles de tarda i nit per poder controlar aforaments.

DATA Del 2 al 4 d'octubre
LLOC La Canonja
PREU En funció de la sessió

Seixanta pallasses a Palautordera

Sant Esteve de Palautordera acull, de l'1 al 4 d'octubre, la setena edició del Festival internacional de Pallasses (FIP). Una seixantena de pallasses europees protagonitzen els espectacles i les activitats d'aquesta cita, que enguany acota espais i aforaments. Destaca la marató de pallasses de divendres dia 2, o l'espectacle de la pallassa nord-americana Laura Herts.

DATA Fins al 4 d'octubre
LLOC Sant Esteve de Palautordera
PREU A partir de 3 €

Un tast del Musiquem Lleida!

La 15a edició del festival internacional Musiquem Lleida! se celebra amb una versió reduïda batejada com a *Delicatessen*, amb menys actuacions que altres anys i amb una selecció de músics de proximitat i talents emergents. En total es faran vuit concerts de petit format, entre els quals destaca MuOM, un grup vocal que utilitza el cant difònic. Les activitats es faran a la plaça de la Llotja, als jardins de Sant Clara i a la Seu Vella, i també es retransmetran en *streaming*.

DATA Del 2 al 4 d'octubre
LLOC Lleida
PREU Gratuït

Calella, referent del cinema al Maresme

El Calella Film Festival arriba a la cinquena edició amb voluntat de ser un referent cinematogràfic al Maresme. La programació inclou cinema internacional de qualitat realitzat per directors novells i amb poc pressupost. A banda de les seccions oficials *Low Budget* i *Creative Rosebud Awards*, també es fa el concurs Límit 48h, en el qual es roda un curtmetratge en dos dies. A banda, hi ha tallers i altres activitats en una cita que també ha pres mesures per adaptar-se a la covid-19.

DATA Del 2 al 10 d'octubre
LLOC Calella
PREU Gratuït

Música per als més menuts al Petits Camaleons de Sant Cugat

El Teatre-Auditori de Sant Cugat es converteix aquest cap de setmana en l'escenari del festival de música Petits Camaleons, un esdeveniment per a nens i nenes que aquest any s'adapta al context de la pandèmia aplicant les mesures de seguretat vigents en la línia d'higiene, distància de seguretat i mascareta. La cita –rebatejada, de fet, com a Petits (forts i valents) Camaleons– ha reduït el nombre d'artistes i l'aforament als concerts. En aquesta edició, la programació compta amb

vuit actuacions: Joan Garriga i el Mariatxi Galàctic, Els Amics de les Arts, The Penguins Reggae per Xics, Doctor Prats, Suu, Blaumut, Xiula i Dàmaris Gelabert. El festival s'ha estructurat en dos dies –dissabte i diumenge– i amb sessions en dues franges horàries –matí i tarda–, amb concerts d'aproximadament una hora.

DATA 3 i 4 d'octubre
LLOC Teatre-Auditori de Sant Cugat
PREU 21 €

Berdache, el primer festival d'arts visuals sobre el gènere

Del 7 al 10 d'octubre, tindrà lloc a l'Hospitalet de Llobregat el festival Berdache, el primer d'arts visuals i escèniques centrat en el gènere i la identitat. La programació compta amb creadors locals, nacionals i internacionals de referència en les temàtiques de gènere, com ara Marina Spada o Miquel Missé. A més, el festival ofereix un format híbrid amb una part de la programació virtual.

DATA Del 7 al 10 d'octubre
LLOC L'Hospitalet i online
PREU En funció de l'espectacle

'Una llum tímida', de La Cicatriz.

El CCCB acull un festival de cinema al voltant del cervell

El Brain Film Fest, el festival internacional de cinema dedicat al cervell, celebra fins dissabte i de manera presencial la seva tercera edició. El Teatre del CCCB torna a ser el punt de trobada de les diferents disciplines que estudien aquest òrgan vital, tant pel que fa a les malalties que l'afecten com a la seva funció essencial com a acumulador de coneixement, memòria i identitat.

Del programa destaca l'estrena internacional de *Falling* (dissabte 3), la nova pel·lícula de Viggo Mortensen, on dos mons ben diferents col·lisien quan un pare que comença a perdre el seny marxa a viure amb el fill, el seu nòvio i la seva filla adoptiva. També la projecció de *Mind my mind*, de la directora Floor Adams, i la intervenció del doctor Luis Rojas Marcos des de Nova York, amb la xerrada *La força de l'optimisme*.

El Premi Solé Tura guardonarà els tres millors curtmetratges entre 260 participants: divendres i dissabte es podran veure 20 curts i vuit microcurts. A més, el BFF ha impulsat el concurs Covid Curts, de curtmetratges fets durant el confinament amb

la intenció de reflexionar i posar la mirada sobre les conseqüències d'aquesta crisi. Una de les activitats paral·leles és la mostra *Pasqual Maragall mira, 10 anys després*, a l'espai Isern Dalmau de la Fundació Lluís Coromina, amb fotos fetes per Pasqual Maragall amb el mòbil entre el 2008 i el 2010.

DATA Fins al 3 d'octubre
LLOC CCCB (Barcelona)
PREU En funció de l'activitat

Un fotograma de 'Falling'.

LA BARCELONA DELS ANYS 50 I 60

Barcelona, memòria fotogràfica, la primera producció pròpia de l'ideal Barcelona –el centre d'arts digitals ubicat al Poblenou– transporta els visitants a la ciutat dels anys cinquanta i seixanta amb un format innovador: 360 graus d'experiència immersiva, amb realitat virtual, projeccions i propostes interactives a través de la intel·ligència

artificial. Ho fa també a través de la mirada de sis dels millors fotògrafs catalans: Francesc Català-Roca, Oriol Maspons, Leopoldo Pomés, Joana Biarnés, Xavier Miserachs i Colita. La instal·lació, a més, passa per ser la primera experiència immersiva amb Barcelona com a protagonista. L'entrada costa 14,5 euros. Fins al desembre.

Esports **Pilota**

El 'frontball' vol arrelar a Barcelona a cop de pilota

El Campionat de Catalunya d'aquesta disciplina de pilota es disputa aquest cap de setmana al Club Natació Barcelona de la capital catalana. Es tracta d'una modalitat que es pot practicar a qualsevol frontó

Roger Castillo
BARCELONA

L'any 2018 Barcelona va acollir el Campionat del Món de pilota basca, l'esdeveniment més important d'aquesta disciplina esportiva. Pràcticament cent anys després del seu esclat de popularitat a la capital catalana, la cita mundialista va constatar que la pilota pot omplir pavellons gràcies a la seva espectacularitat, però també que la seva base de practicants és minsa i necessita una bona revifada. Agustí Brugués, president de la Federació Catalana de Pilota, augurava llavors que el Mundial seria "una empenta a l'hora de difondre la pilota i donar-la a conèixer entre potencials patrocinadors a nivell econòmic", així com un al·licient perquè els nanos piquessin a la seva porta "amb ganes de provar aquest esport".

Una quarantena d'inscrits

Dos anys després, la Federació continua impulsant iniciatives per propagar la pràctica de la pilota a la ciutat, ja sigui amb l'espai d'entrenament a Bac de Roda, amb l'escola de frontennis o amb el *frontball*. Aquesta darrera disciplina és la principal novetat al nostre país després del Mundial. L'estiu

passat es va celebrar el primer Campionat de Catalunya de *frontball* i aquest cap de setmana se'n disputarà la segona edició a les instal·lacions del Club Natació Barcelona amb prop de 40 jugadors inscrits.

Entre ells sorprèn la presència dels germans Sentandreu, exjugadors professionals de pilota valenciana que no han dubtat de venir a Barcelona per tastar aquesta disciplina, com també han fet altres jugadors del País Valencià. Ho explica Ricard Sentandreu: "Ens ha cridat l'atenció perquè a València no hi ha campionats d'aquesta modalitat, que és apta per a tots els públics. Es juga amb una pilota menys pesada i en un terreny de joc més petit, cosa que ajuda que sigui una disciplina ideal per introduir-se en la pilota".

No cal preparar-se les mans

El *frontball* es pot practicar en qualsevol frontó i té un altre punt fort a l'hora d'afavorir l'entrada de nous practicants respecte a les modalitats tradicionals de pilota basca i de pilota valenciana: "Un element clau és que no cal preparar-se les mans. En les modalitats tradicionals els jugadors poden estar una hora posant a punt les mans per poder competir, i això és un handicap evident perquè hi hagi més jugadors". Sentandreu situa el *frontball* entre les modalitats recreatives d'aquest esport: "És molt similar al *one wall*, que és la disciplina que s'intenta potenciar al País Valencià. Allà també tenim altres modalitats recreatives com el frare, la pilota grossa o el màdel, amb facilitat per arribar a tots els públics, tal com fa el *frontball*".

Ricard Sentandreu, que també ha tirat endavant projectes periodístics vinculats a aquest esport com *Pilotaviu*, és un gran impulsor del màdel, la modalitat esportiva que porta la pilota a les pistes de pàdel. Les restriccions arran de la covid-19 impediran que dissabte el presenti a Barcelona tal com estava previst inicialment: "Volem introduir la pràctica del màdel a Catalunya

El 'frontball' trenca amb la clàssica preparació de mans de les disciplines de pilota.

Cites com el Campionat del Món de pilota basca de fa dos anys volen revifar aquest esport

En el 'frontball' no cal preparar-se les mans, i això facilita que s'hi apropin més persones

"És idoni per penetrar en la societat i en l'àmbit escolar", assegura la Federació de Pilota Basca

per estrènyer llaços entre catalans i valencians. Ho farem més endavant, però és una llàstima, perquè teníem ganes de presentar-lo a la Barceloneta, el barri d'un esport únic com el takatà".

Un dels punts forts de la pilota, sens dubte, és aquesta varietat de disciplines. En funció del territori, de l'espai de joc, de la tradició o del material disponible existeixen desenes de modalitats de pilota di-

ferents, totes singulars i atractives per un motiu o un altre. Malgrat això, les federacions internacionals intenten concentrar el pes mediàtic del seu esport en poques disciplines per fer-les més fortes i més entenedores per als aficionats. En aquest sentit, l'aposta de la Federació Internacional de Pilota Basca (FIPV) per fer créixer l'esport arreu del món passa pel *frontball*, que és la modalitat que, a llarg termini, tindria més opcions de formar part del programa d'uns Jocs Olímpics pel seu potencial creixement arreu i la seva reglamentació assequible.

Una disciplina que vol ser líder

La FIPV assegura que el *frontball* "té unes característiques intrínseques que el fan idoni per penetrar en la societat i en l'àmbit escolar" i ha traçat un pla per fomentar-lo en els pròxims anys, que inclou campanyes de promoció, de formació i una estructura de competicions més fortes. A més, la FIPV té per objectiu fer-se present a la societat i especialment entre els més joves a través de la rehabilitació d'espais urbans per a la pràctica del *frontball* i entrar a formar part de l'auge dels esports urbans, amb accions complementàries en el món dels grafitis o fins i tot amb un videojoc específic per promoure les normes i els punts forts de l'esport.

Passatemps

MOTS ENCREUATS

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1												
2												
3												
4												
5												
6												
7												
8												

© 2020 www.pasatiemposweb.com

Horizontals

1. Estructura arquitectònica corbada que mitjançant l'ús de peces de longitud inferior a la llum serveix per cobrir un espai. Tos forta i insistent, en plural.
2. Passió que hom posa en una acció. Fa que un sòlid en contacte amb un líquid es disgregui i s'hi mescli.
3. Causat, produït.
4. Draps per cobrir un banc, un seient qualsevol o una taula. Color.
5. Sap sense vocal. Contemplaré amb admiració.
6. Riu britànic. Faré una taca o unes taques en alguna cosa.
7. Vestint al damunt d'un altre vestit. Domini de primer nivell territorial de Groenlàndia.
8. Ésser fabulós, amb figura de nan, que viu a les parts interiors de la terra i és guardià de les mines. Nom propi femení.

Verticals

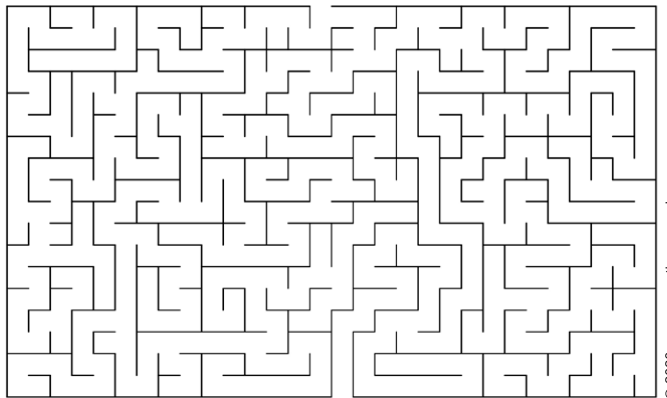
1. Acció d'adobar, en plural. Símbol de l'element químic roentgeni.
2. Perceben impostos.
3. Grup social de base, intermedi entre la família i l'estructura tribal, a la qual pertany. ... Morales, president bolivià.
4. Treballem alguna cosa fent-hi escames.
5. Tries.
6. Om. Nom de la lletra T.
7. Relatiu o pertanyent als sentits, a la facultat de sentir.
8. Conjunció indicadora d'alternativa. Grau social, jeràrquic.
9. Resum, selecció, d'un escrit, d'un discurs.
10. Paleta emprada per raure, especialment la pastera.
11. Acusatiu i datiu del pronom personal de segona persona del singular. Nom propi masculí.
12. Exempta de dany, de corrupció, no feta malbé. Expressió usada per a manifestar befa.

LES 7 DIFERÈNCIES

© 2020 www.pasatiemposweb.com

EL LABERINT

© 2020 www.pasatiemposweb.com

SUDOKU

	4		7		8			
		5	4		6	9		7
7	2				3			4
5			6	7			1	
	6	9				4		2
	7	1					6	
1	3	8		5	7	2		
4	9		8		1			3
			2		4			

© 2020 www.pasatiemposweb.com

Fàcil

		2						
	1						7	
	8		5			9		
	9						8	
	2	4		3				1
		7			1			
2						6	9	
			4	5				2
	3	9	8			7	4	

© 2020 www.pasatiemposweb.com

Difícil

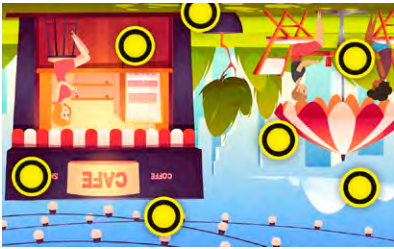
SOLUCIONS

1	3	9	8	2	6	7	4	5
7	6	8	4	5	9	1	3	2
2	4	5	7	1	3	6	9	8
3	5	7	6	8	1	4	2	9
8	2	4	9	3	7	5	6	1
6	9	1	2	4	5	3	8	7
4	8	3	5	7	2	9	1	6
5	1	6	3	9	8	2	7	4
9	7	2	1	6	4	8	5	3

Difícil

6	5	7	2	3	4	8	9	1
4	9	2	8	6	1	7	5	3
1	3	8	9	5	7	2	4	6
2	7	1	3	4	9	5	6	8
3	6	9	1	8	5	4	7	2
5	8	4	6	7	2	3	1	9
7	2	6	5	9	3	1	8	4
8	1	5	4	2	6	9	3	7
9	4	3	7	1	8	6	2	5

Fàcil

MOTS ENCREUATS
Horizontals: **1.** Arc. Tossers. **2.** Delet. Eixata. **3.** Ocasionats. **4.** Bancals. Rosa. **5.** Sp. Admiraré. **6.** Teme. Tacaré. **7.** Revestint. **8.** Gnom. Eugènia. Verticals: **1.** Adobs. **2.** Recapten. **3.** Clau. **4.** Escamem. **5.** Triades. **6.** O. Olm. **7.** Sensitiu. **8.** Sia. Rang. **9.** Extracte. **10.** Rasora. **11.** Et. Sergi. **12.** Sana. Ela.

CLARA FORTUNY BELLES

Dani Marinova

“Anar en bicicleta a la UAB és una activitat de risc”

Professora de ciències polítiques, retreu que milers de persones que viuen a Sabadell i treballen a l'Autònoma no tenen cap via ciclista per arribar-hi

Jordi Bes

M'han dit de vostè que és una activista de fora de Barcelona molt compromesa amb la causa ciclista. Ja ens agradaria tenir els problemes de Barcelona. Es queixen que no es posa una infraestructura suficient, que no és de qualitat, però aquí a comarques, amb algunes excepcions, no en tenim. Els carrils bici tenen 20 i 30 anys, estan degradadíssims i no connecten res.

Des de quan va en bici? Vaig fer la carrera i el doctorat als Estats Units. Allà tothom es comprava un cotxe, però jo no m'ho podia permetre i em van regalar una bicicleta.

Quin ús en fa ara? Per anar a la feina –des de casa a la Universitat Autònoma de Barcelona són 6-7 quilòmetres–; portar els fills amunt i avall –el gran té 8 anys i va sol al meu costat, i a la bici hi porto el petit, de 3 i mig– i anar a comprar. No tinc cotxe i faig servir la bici i el transport públic per a tot.

Hi ha alguna connexió per anar de Sabadell a la UAB? Jo agafo un tros de la Gran Via i després vaig per carretera interurbana entre Sabadell i Badia, on la velocitat màxima són 80 km/h. Sovint he viscut situacions de patir, com quan algun cotxe t'avança massa a prop i a velocitat molt superior a 80 km/h. Som milers de persones que vivim a Sabadell i treballem a la UAB, i l'Autònoma existeix des dels anys seixanta i no tenim una via ciclista.

Hi ha més valents que fan el trajecte Sabadell-UAB en bici? [Riu]. Som uns quants bojos. És trist i no hauria de ser així, que siguem els bojos la gent que anem en bicicleta, però és una manera de reconèixer que és una activitat de risc. També trigo menys que agafant el tren i faig activitat fi-

sica. Per mi és molt important perquè soc diabètica, amb la feina i els fills no tinc l'estona diària per anar a un gimnàs, i incorporar mobilitat activa en el meu dia a dia m'ha salvat la vida.

Ara és vocal del Bicicleta Club de Catalunya (BACC). He ajudat a reactivar la Massa Crítica de Sabadell [passejades reivindicatives de ciclistes petits i grans]. Durant el confinament vam veure que és una oportunitat per pressionar les Administracions perquè donin més espai al vianant i al ciclista. Estant al BACC no faré res que no estigui fent, però em va molt bé per poder anar a les negociacions amb l'Ajuntament.

Per on començaria? Una cosa que no costaria tant és el manteniment de les vies ciclables i les connexions en cruïlles i les rotondes, que són punts perillosos. Més enllà d'això, a Sabadell tenim un Pla Director de la Bicicleta. Està tot estudiat, i jo simplement demano que s'implementi.

SOBRE DUES RODES

Nascuda a Ruse (Bulgària) el 1985, va tenir el seu primer contacte amb l'àrea de Barcelona ja fa gairebé una dècada. És professora de polítiques a la UAB i sindicalista de la CGT que lluita contra la precarietat del professorat. També treballa una tarda a la setmana en una botiga agroecològica cooperativa de Sabadell (El Rodal) i és un pou d'idees per a la bici: “Tot està relacionat”. Diu que a Catalunya “molts biciactivistes són mares i pares”, i opina que un sindicat de classe que rebutja les retallades en sanitat o educació no pot deixar de banda la necessitat d'un canvi de model de la mobilitat.

Para quienes quieren leer lo que nadie más se atreve a publicar

más detalle en <https://re.publico.es/>

R
La **REPÚBLICA**
de **Público**